

DUHOVNO ŽIVLJENJE

VIDA ESPIRITUAL

LETNIK XXXV.

ZIVLJENSKI PODATKI
IRENEJA FRIDERIKA BARAGA

1. decembra 1830:

Odhod iz пристanišča Havre de Grâce.

31. decembra 1830:

Prihod v pristanišče New York.

18. januarja 1831:

Prihod v Cincinnati in prvo veselo srečanje s škofom Edvardom Fenwickom.

28. maja 1831:

Točno 3 leta po odhodu iz Šmartna pri Kranju v Metliko prihod na prvo misijonsko postajo Krivo drevo (Arbre Croche); od tu misijonari na več strani.

1832:

V Detroitu izide prva izdaja Baragovega otavskega molitvenika „Ottawa Anamie-Misinaigan“; molitvenik je doživel več izdaj.

21. septembra 1833:

Točno deset let po mašniškem posvečenju dospe na drugo misijonsko postajo v Veliki reki (Grand River), kjer je moral prestati ogromno hudega.

1835:

V zimskih mesecih biva na prehodni postaji v St. Claire.

Ob stoletnici
Baragove
(1868–1968)
s m r t i

Msgr. Kunstelj - med Slovenci v Argentini

X X X V

V petek po veliki noči je Slovence v Argentini razveselil s svojim obiskom msgr. Ignacij Kunstelj, generalni direktor slovenskih dušnih pastirjev v izseljenstvu.

Prišel je na povabilo msgr. Antona Oreharja, direktorja slovenskih dušnih pastirjev v Argentini. Prišel je, da vidi, kako živimo, da se z nami pogovori, da nas utrdi v veri in močneje poveže z brati po svetu.

Msgr. Ignacij Kunstelj bo predvidoma ostal med nami do konca meseca maja. Stanoval bo v Slovenski hiši v Buenos Airesu.

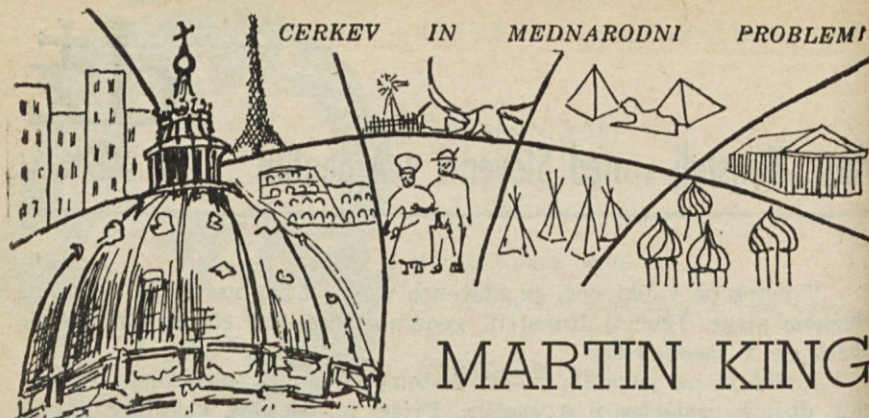
G. msgr. smo skupno pozdravili na Slovenskem dnevu v Castellarju. Od njega se bo vsa naša skupnost poslovila v nedeljo, 26. maja v Slovenski hiši. Drugo nedeljo v maju bo seveda med nami v Lujanu, največji Marijini božji poti v Argentini, kamor poroma do 2500 ali še več Slovencev. Vmes pa bo obiskoval posamezna slovenska naselja po Velikem Buenos Airesu: Adrogué, Berazategui, Carapachay, Morón, Ramos Mejía, San Justo, San Martín in Slovensko vas ter po ostali Argentini: Mendoza, San Luis, Córdoba, Rosario, Mar del Plato.

Msgr. Kunstelj je našim bravcem že dobro poznan. 10. avgusta bo izpolnil 60 let svojega življenja. Rojen je bil na Vrhniki. V ljublanskem bogoslovju je bil sošolec: škofa Jenka, monsignorjev: Jamnika, Oreharja, Prešerna in Turka, dekana Preglja in župnikov Blaža iz Kranja, Dolšina iz ZDA in Oblaka iz št. Jošta. Po novi maši je služboval v Skocijanu, Velikih Laščah in v Zagorju ob Savi. Leta 1939. je prevzel župnijo Rakitna pri Ljubljani. Po letu 1945 je nekaj let pasel ovce v raznih taboriščih Italije, nato pa je odšel pastirovat med Slovence v Anglijo.

Imenovanje za generalnega direktorja je prejel iz Rima, 20. januarja 1967; 8. februarja istega leta ga je sprejel v zasebno avdijenco sv. oče Pavel VI.

Slovenci v Argentini pristrčno pozdravljamo g. generalnega direktorja! Želimo mu, da bi se med nami dobro počutil! Bog daj, da bi nas njegov obisk še bolj utrdil v veri in v božji ter medsebojni ljubezni!

A. S.

MARTIN KING

Zgodilo se je nekaj zelo velikega. Velik je dogodek zaradi svojih strašnih posledic, saj je umor črnskega pastora Martina Luthra-Kinga razlil na celo ozemlje Združenih držav ogromno krvi in razdejanj, po drugi strani pa je postala žrtev Martina Luthra-Kinga svetel uvod v skrivnosti Velikega tedna, ko se je svet spominjal Kristusove smrti na Golgoti, ko se je sam Odrešenik poslavljaj od svojih dragih z besedami: Nikdo nima večje ljubezni, kot tisti, ki da svoje življenje za svoje prijatelje. Martin Luther-King je bil tudi Kristusov duhovnik, bil je posvečen pastor svoje Cerkve in se je žrtvoval ne samo za svoje črnske brate!

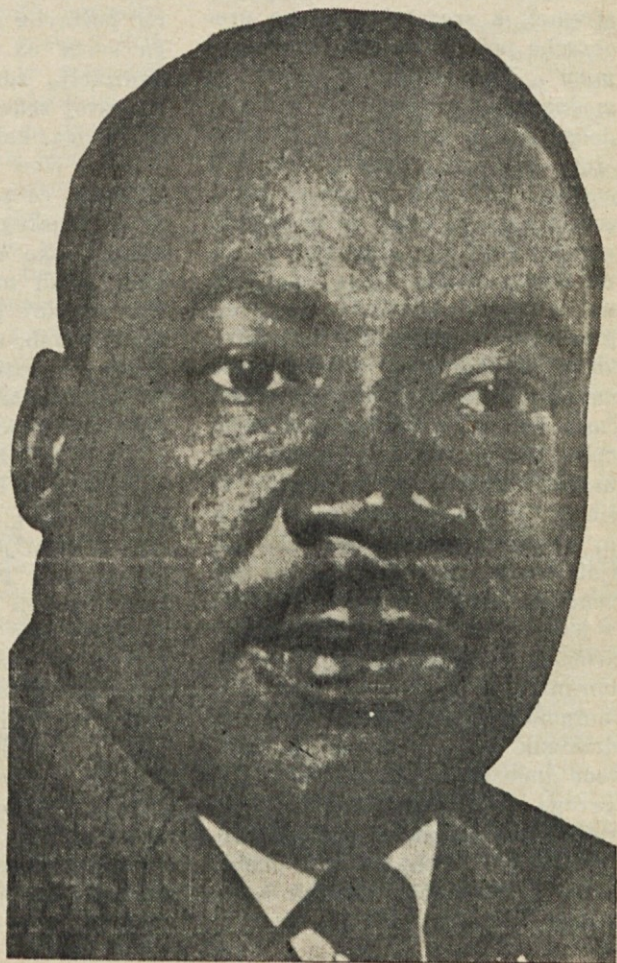
ZRTEV ZA MEDNARODNO OBČESTVO

Ves svet je že dolgo vedel, kaj je Martin Luther-King pomenil

za naš čas. Bil je glasnik in zagovornik sprave med vsemi narodi in vsemi plemeni — zanj so bili vsi ljudje enako otroci božji in vsi, brez razlike barv ali narodne pripadnosti, razširjevalci ljubezni med vsemi in s tem postali tudi graditelji pravega miru med narodi. Kot apostol miru na svetu — prvega, stvarnega miru, ko bo nehala sleherno oboroženo obravnavanje svetovnih problemov — je prejel Nobelovo nagrado za mir. Ni bil prvi pripadnik črnskega plemena, pred njim sta dva črnca prejela isto nagrado, vendar je sklenil svoje veselje nad visokim priznanjem sporočiti tudi sv. očetu Pavlu VI. — razumel je odlikovanje kot nagrado za širjenje občestvene miselnosti v sodobnem svetu in še pred koncem koncila je torej vedel, kolik delež pripada tudi katoliški Cerkvi. Vzporedno z napori vsega krščanskega sveta je bil z vsemi cerkva-mi graditelj novega občestvenega

pojmovanja mednarodnega sožitja. Kajti mednarodni red se ne gradi samo v mirovnih in drugih mednarodnih pogodbah — ni plod morij iz prve in druge svetovne vojne, ampak raste iz src mislecev, kulturnih delavcev in tudi pesnikov, ko vedo iz svojega časa razbrati in ugotoviti poti in

smeri, kam bo moralo človeštvo seči po tistih sredstvih, ki bodo za vedno zagotovila mir med vsemi narodi. Za enkrat se na zunaj zdi, kakor da je padel samo kot žrtev plemenskega sovraštva med belimi in črnimi v Združenih državah, toda takšno pojmovanje je preozko; obenem z njim so bili v

Zahrbtno
ustreljeni voditelj
in zagovornik
severnoameriških
črncev —
Martin
Luther-King

istj borbi vsi narodi, zlasti mali, ki streme za pravično ureditvijo svojih pravic in vrednot v sodobnem svetu.

VSİ SMO ENAKI

Mednarodni red se gradi že tisočletja. Pri starih Grkih so že stremeli s sredstvi duhovne preobrazbe položiti temelje „večnemu miru“. Do modernih časov je mednarodna pravna veda opravila dolgo pot in postavila visoko nešteto mislecev. Uspehi niso bili majhni. Toda bilo je mnogo porazov in največji spori so se izcimili v vojne konflikte. Človeštvo je silno trpelo, moglo bi se celo reči, da so vojni konflikti po svoji grozovitosti naraščali v isti meri, kakor so naraščali dosežki mednarodne vede. V modernem našem času smo po prvi svetovni vojni dobili Zvezo narodov s sedežem v Ženevi. Slonela je na idealih, ki jih je Evropi prinesel velik pravni strokovnjak in velik človekoljub Woodrow Wilson; zlasti Slovenci se moramo zahvaliti, če smo v letu 1918 vsaj delno dosegli svobodo in stopili na varnejšo pot ohrantve. Res je sedaj čudno, če moramo ugotoviti, da je ameriški državnik ustvaril Zvezo narodov, toda ameriški senat leta 1919 njegovega načrta ni odobril in je veliki pacifist umrl v globoki zagrenjenosti. Petdeset let pozneje se v Združenih državah še ni dosegla popolna enakopravnost in

to v tisti meri, kakor jo je Wilson prinašal Evropi po prvi svetovni vojni.

Žrtev Martina Luthra-Kinga pomeni tedaj za naš svet veliko dolžnost popraviti vse, kar se je zamudilo po prvi svetovni vojni in se v sramoto sodobni toliko opevani civilizaciji dogaja še danes. Prav ta civilizacija je namreč postavila za oblikovanje novega sveta na najvišje mesto Organizacijo združenih narodov, ki ima svoj sedež celo prav v središču vsega, kar je danes na višku — to je New Yorku. Vendar kolik neuspeh, če se pogleda na hitro! Smrt črnkega pastorja ni samo dokaz, kako daleč so še za praviimi ideali miru pripadniki raznih narodov in plemen v Združenih državah, ampak nas mora tak položaj z zaskrbljenostjo usmeriti tudi drugam, kjer ječe pod podobnimi krivicami narodi ne samo v Aziji, Afriki ali deloma v Avstraliji in na Novi Zelandiji — ne tam se novi, včeraj neznani narodi uveljavljajo kot svobodni in samostojni, potem ko se je od tam umaknil kapitalistični imperijalizem ter kolonializem. Da tam se je umaknil, ustalil pa se je z vso silo tam odkoder so v preteklih stoletjih žarele ideje svobode v Ameriko in na druge kontinente. Polovica evropskih narodov je pod peto rdečega imperijalizma in kdor se nad tem zamisli, se mora zgroziti, kakšnim katastrofam se še lahko bliža človeštvo in to v dobi, ki se veliča

najmodernejšo mednarodno pravno ustanovo, z Organizacijo združenih narodov v New Yorku.

BARAGA — SLOVENSKI VZORNIK ZA MIR IN SPRAVO

Kdor bi bil preveč usmerjen v pesimizem, bi si lahko našel lahak izgovor in šel v zapeček in tam čakal na konec sveta v atomski katastrofi. Res bi prišla katastrofa, vendar je konec sveta v drugih rokah. Cerkev je pomagala graditi red v svetu, doživljala je pa za to delo poraz za porazom, a ni nehala oznanjati idealov mira in ljubezni med narodi. Lastnih oboroženih sil kot celota ni imela, vendar je šlo njeno delo nauka in olajšanja težav vedno vzporedno z delom mislecev, ki so polagali temelje za pravi mednarodni red. Saj je sama iz svojih vrst položila na oltarje znanosti dela svojih odličnih pripadnikov, kakor so bili strokovnjaki mednarodnega prava duhovniki Suárez, Grotius, Dun Scot, Tomaž Akvinski, abbé Saint Pierre, da naštejemo le nekatere.

Vendar delo Cerkve ni samo delo peresa, ampak tudi akcije. In to ni nič drugega kot stalno uveljavljanje resnic evangelija. Ta nauk pa je tak, da se more z enako silo oznanjati hkrati učenim in manj učenim, malim in velikim narodom in je zato za vse enako veljaven in razumljiv.

Če danes še ni povsod dosežena prava enakopravnost med na-

rodi, pa je v okviru Cerkve prav v našem času bruhnilo z vso silo na dan. Sveto pismo je po zadnjih podatkih prevedeno v stotine jezikov in bogoslužje se danes verjetno tudi že opravlja v več sto jezikih. Pri Organizaciji združenih narodov pa je včlanjenih komaj nekaj okrog 120 samostojnih narodov. Cerkev je torej že priznala dozorelost stotinam narodov.

Kolik prepad in preplah bi se širil, če ga ne bi znala pokrivati in povezovati občestvenost Cerkve, vendar ta že danes ne veje samo med krščanskimi narodi in verskimi skupinami, ampak je že močno prisotna tudi med drugoverskimi narodi, še posebej v Aziji, kjer sodelovanje s krščanstvom narašča.

Ob stoletnici smrti Barage pa se moremo Slovenci hvaležno spomniti, da smo se v to občestveno pojmovanje sveta vključili že v začetku prejšnjega stoletja. Baraga se je umaknil pesimizmu in ozkosti v domovini in odšel na misijonsko delo med Indijance v Združene države, med pripadnike rdečega plemena. Ni jih učil samo verskih resnic, ampak jim je pomagal, da so mogli z znanjem svojega jezika in pisave vstopati v nov red, kakor so ga gradili že tedaj drugi rodovi po ameriškem kontinentu. Delal je tisto, kar je sto let za njim posredoval Martin Luther-King svojim črnim sobratom. Vpeljal jih je s sredstvi (Nadaljevanje na str. 289)

NOVA DOBA RIMSKE KURIJE

Dne 1. marca 1968. leta je stopila v veljavo apostolska konstitucija „Regimini Ecclesiae universae — za vodstvo vesoljne Cerkve“, s katero je Pavel VI. preuredil rimsko kurijo, to je osrednje urade Cerkve.

Rimsko kurijo sestavljajo: kongregacije — moderno izraženo ministrstva —, sodišča in uradi.

Namen rimske kurije je v koncilskem odloku „O pastirski službi škofov v Cerkvi“ takole označen: „Pri izvajanju svoje vrhovne, polne in neposredne oblasti nad vso Cerkvijo uporablja rimski škof urade rimske kurije, ki zato opravljajo svojo službo v njegovem imenu in oblasti v blagor Cerkve in na uslugo škofom.“

KRITIKA

V predkoncilskem, pa tudi še koncilskem ozračju je kritika naperjena tudi proti rimski kuriji

izrekala predvsem tele želje in mnenja: da ima ta vodilni gremij celotne Cerkve še preveč potez vladanja rimske škofije, v katero mora biti v nekem smislu včlenjen tudi vsak kardinal, ki je krajevni škof z lastno škofijo, saj mora imeti v Rimu naslovno Cerkev; da bi kurija morala ostajati le administrativni in eksekutivni organ ter da bi ne smela delovati kot odločujoči forum; da so vsi važnejši funkcionarji papeževga administrativnega aparata nadškofje brez škofije, čeprav nimajo nič opraviti z vsem, kar naj dela škof v moči svojega škofovskega posvečenja; da je državni sekretariat pretežno politični urad in da zato ni prav, da ta politična inštanca igra tolikšno vlogo v Cerkvi, ki po svojem bistvu, po svojih funkcijah, po svojih strukturah potrebuje drugačnih središčnih silnic.

GOVOR PAVLA VI.

Odločilne važnosti za reformo rimske kurije je bil govor sv. očeta 21. septembra 1963.

Glavne misli so bile: „Ura je velika in sveta. Jaz in vi, člani rimske kurije moramo biti prvi, ki jo živimo z globokim razumevanjem in velikim srcem. Prvi izraz te prilagoditve našega duha veličini koncilskega dogodka naj bo edinost v hotenju... soglasje v mnenjih... Pa naj je bil razlog za sklicanje koncila kakršen koli že, bil je papež, ki je koncil sklical, bil je namestnik Kristusov,

Kardinal Franjo Šeper (Hrvat) vodi kongregaciju za verski nauk

tisti naslednik sv. Petra, ki ga rimska kurija pred vsemi drugimi priznava za svojega škofa, učitelja ter poglavarja.“ In zdaj je Pavel VI. „prevzel dediščino papeža Janeza XXIII. ter jo razglša za program celotne Cerkve“. V izvajanju tega programa mora kurija ostati „orodje, ki ga papež potrebuje in ki se ga poslužuje, da more razvijati božje naročilo, ki mu je dano“. Pri tem mora kurija kritiko stvarno sprejemati. „Poleg tolike hvale in priznanja za svoje nedvomne zasluge je rimska kurija tudi predmet kritike... Kritika je poziv k čuječnosti, opozorilo za spolnjevanje dolžnosti, povabilo k reformi, spodbuda za izpopolnitev. Kritiko, ki nas obdaja, moramo ponižno sprejeti, jo razmisliti, biti zanjo tudi hvaležni... Na obtožbe, ki so često neupravičene, bo Rim seveda odgovoril in svojo čast branil. Toda brez ovinov, brez izgovorov, brez polemike... Da pa je v rimsko kurijo treba uvesti nekatere reforme, ni le lahko predvidevati, temveč si je treba tega tudi želeti.“ Rimska kurija bo morala biti sestavljena „po širših nadnarodnih pravicah ter oblikovana po boljši ekumenski izobrazbi... Rimska kurija ne bo ljubosumno trkala na zemeljske privilegije preteklih časov, ne na zunanje oblike, ki danes niso več ustrezen izraz in dejavec resničnih in visokih religioznih vrednot. In ne bo se pričkala za svoje oblasti, ki jih more danes, brez kršitve cerkvenega reda, episkopat sam in na mestu bolje vršiti“. Še dalje: če

bo koncil izrazil željo, naj se „nekateri škofje, zlasti iz vrst krajevnih škofov, pritegnejo za delo in odgovornost pri vladanju Cerkve, gotovo ne bo rimska kurija tista, ki bi se temu ustavljala. Nasprotno, čutila bo to celo kot porast lastne časti in odgovornosti v svoji visoki in nenadomestljivi službi, ki je... specifično administrativne, konzultivne narave“.

KONCILSKI ODLOK

Zahteva po reformi rimske kurije je prišla v sam koncilski odlok „O pastirski službi škofov v Cerkvi“. V 9. in 10. členu beremo: „Očetje cerkvenega zbora izražajo željo, da bi se ti uradi, ki so doslej brez dvoma dajali veliko pomoč rimskemu škofu in pastirjem Cerkve, preuredili, da bi se bolj prilagodili potrebam časa, dežel in obredov in to zlasti glede njih števila, imena, pristojnosti in svojškega načina uradovanja ter medsebojne razdelitve dela... Ker so ti uradi ustanovljeni v korist vesoljne Cerkve, je želeti, da bi njih člani, uradnike in svetovalce, kakor tudi legate rimskega škofa, kolikor je mogoče, jemali iz različnih delov Cerkve, da bi tako osrednji organi in uradi Cerkve zares odražali vesoljni značaj. Tudi želijo, da bi bili med člani uradov privzeti nekateri škofje, predvsem krajevni, ki bi mogli rimskemu škofu na popolnejši način poročati o mišljenju, željah in po-

trebah vseh Cerkev. Dalje so koncilski očetje mnenja, da bi bilo zelo koristno, če bi ti uradi bolj poslušali laike, ki se odlikujejo po kreposti, znanju in izkušnjah, da bi tako tudi ti imeli v cerkvenih zadevah primeren delek.“

USTANOVITEV KOMISIJE

Ob pričetku 2. zasedanja zadnjega koncila je Pavel VI. imenoval komisijo za reformo kurije. Za predsednika je imenoval starejšega kardinala Robestija, predsednika najvišjega cerkvenega sodišča in odličnega pravnika; za tajnika pa msgr. Pinna, avditorja rimske rote.

Delo je komisija opravila v treh stopnjah. Najprej so zbrali potrebno gradivo iz predlogov, ki so jih v zvezi s pripravami na koncil poslali škofje, najvišji cerkveni zavodi, pa tudi komisija sama. Potem so v drugi stopnji morali po papeževem naročilu bolj upoštevati smernice samega koncila. Končno pa so se po nekaterih delnih reformah odločili za celotno reformo.

Msgr. Pinna je na tiskovni konferenci dne 18. avgusta 1967, ko je bila objavljena konstitucija o reformi kurije, priznal, „da je zadnjo fazo te priprave vodil papež sam, ki je osebno predsedoval zadnjim sejam in tehtal na njih vsako besedo nove konstitucije in skrbno upošteval najnovejše predloge“.

PREUREDBA

Najnovejše novosti, ki jih predvideva konstitucija „za vodstvo versoljne Cerkve“ z dne 18. avgusta 1967, so:

Državno tajništvo, ki je imelo doslej tri oddelke, so razdelili v Državno ali papeško tajništvo in Svet za javne zadeve, ki bo nekako zunanje ministrstvo.

Kongregacije — devet po številu — so preurejene in preimenevane, da bi čim bolj ustrezale pastoralnim potrebam časa. Poslej se imenujejo: kongregacija za verski nauk, za vzhodne Cerkve, za škofe, za disciplino zakramentov, za obrede, za duhovnike, za redovnike in svetne ustanove, za

katoliški pouk, za evangelizacijo narodov ali za širjenje vere.

Tajništva — tri po številu — za edinost kristjanov, za nekristjane in za neverne so pravi organi kurije.

Tudi novo ustanovljena Svet za laike in Komisija za pravičnost in mir spadata h kuriji.

Pristojnost papeških sodišč je utanočno določena. Najvišje se imenuje Apostolska signatura. Ta razsoja sporna vprašanja glede pristojnosti posameznih kongregacij in nadzira vsa druga cerkvena sodišča. Za vse pravde o ničnosti zakonske zveze je poslej pristojna Rimska rota. Za notranje območje pa je kot doslej Apostolska penitenciarija.

Uradov je šest: apostolska pisarna, uprava premoženja svetega sedeža, prefektura apostolske hiše, apostolska kamera. Statistični urad in na novo ustanovljena Gospodarska prefektura, ki bo nekako finančno ministrstvo.

ODPOVEDI IN IMENOVANJA

Prvi izmed vidnih, ki se je odpovedal zaradi starosti, je bil italijanski kardinal Cento. Papež mu je poslal zahvalno pismo; iz dveh razlogov: zahvala za opravljeno delo in zahvala za razumevanje, da naj na mesta osemdesetletnikov ali devetdesetletnikov pridejo mlajše moči.

Njemu so po daljšem čakanju sledili: Ottaviani, Masella, Testa, Lercaro, Larraona in Pizzardo. Sami častitljivi Italijani, le Larraona je Španec. Starosta med vsemi je bil kardinal Pizzardo, sodelavec petih papežev.

Na njihova mesta je Pavel VI. takoj imenoval nove ljudi. Ottaviani je zamenjal Hrvat Šeper, Masella Amerikanec Brennan, Testa Belgijec Fuerstenberg, Lercaro in Larraona Švicar Gut, Pizzarda, Francoz Garrone.

V kratkem bo papež sprejel še dve odpovedi: kardinala Cicognanija, državnega tajnika, in kardinala Bea, predsednika tajništva za edinost kristjanov. Oba sta že izpolnila 85 let.

NOVA PODOBA

Podoba rimske kurije je sedaj, kar še seveda ni dokončno, takale: državni tajnik je 85-letni kardinal Cicognani, Italijan. Njegova pomočnika sta msgr. Benelli in nadškof Casaroli. Oba Italijana.

Kongregacijo za verski nauk vodi kardinal Šeper, Hrvat; Kongregacija za vzhodne Cerkve je poverjena kardinalu Fuerstenbergu, Belgijcu; Kongregacijo za disciplino zakramentov vodi Amerikanez kardinal Brennan; Kongregacijo za škofe Italijan Confalonieri; Kongregacijo za obrede vodi Švicar Gut; Kongregacijo za duhovnike in za katoliški pouk Francoza Villot in Garrone; Kongregacijo za redovnike in svetne ustanove Italijan Antoniuti; Kongregacijo za evangelizacijo narodov pa Armenec Agagianian.

Tajništva: za edinost kristjanov, za nekristjane in za neverne so zaupana Nemcu Beju, Italijanu Marelli in Avstrijcu Koenigu.

Svet za laike in Komisijo za pravičnost in mir vodi kanadski kardinal Roy.

Gospodarsko prefekturo pa vodijo kardinali: Italijan Vagnozzi, Čeh Beran in Italijan Zerba.

V kongregacijah bo odslej tudi po sedem krajevnih škofov. Konstitucija določa, da bo poslovna doba tudi za kardinale same po pet let, seveda pa je možno to dobo podaljšati.

Za koordinacijo kurijskega dela

bodo odslej redni sestanki kardinalov prefektov vseh kongregacij, kar bo predstavljalo neke vrste „svet ministrov“. Predsedoval bo kardinal državni tajnik.

Od Slovencev je član tajništva za neverne škof dr. Janez Jenko. Msgr. dr. Fajdiga in msgr. dr. Vodopivec pa sta svetovalca. Prvi v tajništvu za neverne, drugi pa v tajništvu za edinost kristjanov.

Če pogledamo kratko dobo po koncilu, moramo reči, da je Pavel VI. že veliko izvršil. Ni na vodilnih mestih seveda še Azijcev, Afrikancev, Avstralcev in iz Južne Amerike, a tudi niso več sami Italijani, kot so bili s kako izjemo še pred 15 leti.

Rimska kurija — osrednji uradi svete Cerkve — postajajo iz dneva v dan bolj vesoljni in upajmo da tudi bolj pripravno orodje pri reševanju sveta.

A. S.

MOLITVENI NAMEN:

Splošni: da bi bilo prizadevanje za mir iskreno in da bi ga katoličani podpirali z gorečo molitvijo.

Misijski: da bi nauk evangelija pomagal premostiti družbene in politične razlike med belci in črnici.

Za domovino: da bi naše slovenske medsebojne težave iskreno in odkritosrčno reševali in da bi to delo spremljali z molitvijo.

Postno

3

pastirsko

pismo

slovenskih

v

skofov

za leto 1968

III. Skupnost v ljubezni

Med vero in poklicem ni nasprotja. Vesten pripadnik župnijske skupnosti, redni nedeljnik more biti tudi dober kmet, priden delavec, sposoben obrtnik, točen uradnik, iskan zdravnik, ugleden advokat. Starokrščanski pisatelj Tertulijan je zagovarjal kristjane pred rimskimi cesarji in naglašal, da ima rimska država v kristjanih najboljše vojake, najvestnejše davkoplačevalce, najvzornejše državljane. Taka pohvala naj bi veljala tudi danes. Dobrega katoličana nagiba ljubezen do Boga in bližnjega, da svoje stanovske dolžnosti vestno in natančno pravilno

opravlja. Kristus in njegovi svetniki so se pri vseh svojih delih vpraševali, kaj je božja volja, in po tem delali to, kar je Bogu všeč. Tako naj postopa, dragi verniki, vsak izmed vas, pa bo vaše življenje nepretrgana služba božja, polno neskaljenega veselja, zadovoljstva in notranjega miru, ki ga vsi zunanji viharji ne vzamejo.

KRŠČANSKA DRUŽINA

Večinoma, predragi v Gospodu, živite v svojih domačih družinah, drugi pa v tujih družinah ali njim podobnih skupnostih. Družina je zelo važna in sveta. Je prva in najbolj svobodna družba na svetu. Ima svoje pravice in zakone, ki jih mora vsaka svetna in cerkvena oblast spoštovati. Je pač osnovna celica človeške družbe.

Delati je treba na to, da bo družina pravno in ekonomsko dovolj zaščiten, da ima zadostno in primerno stanovanje, da so dani pogoji za urejeno zdravo zakonsko in družinsko življenje.

Kakor v vsem življenju, mora biti v družini prava krščanska ljubezen tisti neizčrpni vir moči in dejavnosti, ki žene vse delo in prenaša vse zoprnosti življenja. Prava krščanska ljubezen je tista sila, ki privede zaročenca v zakon. To ustanovo zakona pa je Kristus povzdignil do časti zakramenta in mu tako odprl obilne studence milosti za čisto, pošteno, urejeno družinsko življenje. Vera nas uči, da se po zakramentu svetega za-

kona preliwa ljubezen Kristusova v zakonca. Njuna zveza je namreč podoba skrivnostne zveze med Kristusom in sveto Cerkvijo. Krščanska zakonca, ki sta po zakramentu postavila svoje življenje na višjo raven, odkrivata živo Odršenikovo navzočnost v svetu. Njuni otroci so najlepši sad zakonske ljubezni, vir družinskega veselja in sreče, pa tudi najtrdnjše poročstvo medsebojne zvestobe in ljubezni (prim. Svet 48).

V naši domovini je vedno manj družin s številnimi otroki, o katerih piše psalmist: „Tvoja žena bo ko rodovitna trta v notranjosti tvoje hiše, tvoji otroci kakor oljčne mladike okoli tvoje mize“ (Ps 127, 3). Težavni življenjski pogoji, zaposlenost matere in očeta pogosto predstavljajo objektivne ovire številnemu potomstvu in njihovi zdravi vzgoji. Med najbolj nevarne subjektivne razloge pa je treba šteti zmotno javno mnenje, ki se naravnost norčuje iz mater z več otroki in jih celo strahuje, ter zgrešeno usmerjenost tolikih mladih zakoncev, ki iščejo v zakonu samo naslado, otresajo se pa dolžnosti in odgovornosti. In vendar so pravice v življenju vedno povezane z dolžnostmi; kdor tega noče vedeti, se bo življenje nad njim maščevalo.

Lahkomiselno prestopanje naravnih in božjih postav rodi žalostne posledice. Naravno je, da so družinski člani navezani drug na drugega, drug z drugim delajo, se veselijo, trpijo, kakor je zapisano: „In če en ud trpi, trpe z njim vsi

udje, in če je en ud v časti, se z njim vesele vsi udje“ (Kor 12, 26). Tako je bilo že v sveti nazareški družini. Sveti Jožef je delal od jutra do mraka za ljubljene osebi, ki mu ju je Bog izročil v varstvo. Marija je s predanostjo in ljubeznijo skrbela in gospodinjala Jezusu in Jožefu. Jezus je pa svoje starše rad ubogal in jima pomagal ter tako „napredoval v modrosti in starosti v milosti pri Bogu in pri ljudeh“ (Lk 2, 52). Nazareški družini je vladala popolna skladnost v mišljenju, čustvovanju in hotenju. Vsak član je opravljal svoje delo, razvijal, odnosno odkrival svoje kreposti tako, da so predstavljali najpopolnejšo družino na zemlji, ki naj služi za vzor vsem družinam.

Po vzoru svete družine naj bodo tudi naše družine prava šola krepostnega življenja. Tudi telesna ljubezen zakonca, ki je plemenitena z duhovno ljubeznijo, ni nič nečastnega, ampak od Boga hotena ter more krepiti medsebojno duhovno ljubezen in zvestobo. Vse, kar se vrši v zakonu po božji postavi, je dobro, sveto in tudi zaslužno, če sta zakonca v posevčujoči milosti božji.

Otrokom so starši prvi veroučitelji. Bog je dal staršem glede vzgoje otrok velike pravice, pa tudi dolžnosti. Žal, mnogi nanje pogosto pozbljajo. Konec jasno uči: Ker so starši dali otrokom življenje, jih veže zelo težka dolžnost, da otroke vzgajajo, zato je treba priznati, da so prav oni njihovi glavni vzgojitelji. Njihova vzgoji-

teljska vloga je tako važna, da jo je silno težko nadomestiti tam, kjer bi manjkala. Naloga staršev je namreč ustvariti družinsko vzdušje, prežeto z ljubeznijo in spoštovanjem do Boga in do ljudi. Družina je prva šola družbenih krepostí, ki so nujne za vsako družbo. Krščanska družina mora otroke po veri, ki so jo prejeli po krstu, že od prvega detinstva učiti, da bodo spoznali in častili Boga in ljubili bližnjega. Naj se torej krščanski starši dobro zavedajo, kakšnega pomena je prava krščanska družina za življenje in napredek človeške družbe in Cerkve (Kršč. vzgoja 3).

Starši zadržijo pravico do vzgoje otrok tudi ves čas, ko že obiskujejo šolo. Šola samo podpira starše, nikakor jih ne izključuje, najmanj v verskem in moralnem pogledu. V naših razmerah je nad vse važno, da krščanski starši svoje šolarje takoj vključijo v župnijsko skupnost, da se seznanijo s svojim dušnim pastirjem pri verouku in z liturgičnim ter zakramentalnim življenjem.

POKLICNO DELO

Drugo obširno področje, kjer naj se vaša krščanska ljubezen kaže, je vaš poklic. Mnogovrstne so človeške potrebe, prav tako tudi različne sposobnosti in darovi, ki jih Bog ljudem deli. „Imamo darove, ki so po dani nam milosti različni“ (Rimlj 12, 6), 1 ravi apostol Pavel in našteva preroke,

strežnike, učitelje, tolažnike, predstojnike. Od vsakega zahteva, da vestno, predano, vneto in z ljubeznijo opravlja svojo službo. Ali ne velja to tudi za danes?

Ni važno, kakšen poklic opravljaš, ali si postavljen na to ali ono mesto, ali si priznan in poznan pred svetom, ali si visoko na socialni lestvici ali pri tleh. Pred Bogom in vestjo je važno samo to, da vestno in dobro vršiš svojo dolžnost. Tako si koristen član človeške družbe. Nihče seveda ne sme sprejeti službe, za katero ni usposobljen, kajti tako ne bo družbi v korist, ampak v škodo.

Kakor so v človeškem telesu potrebni različni udje, tako so tudi za vsako majhno in veliko človeško družbo, tudi za župnijsko skupnost potrebni razni poklici. Ob zdravniku mora biti medicinska sestra, ob župniku tudi cerkovnik in strežnik, ob škofu tudi njegov tajnik in šofer. Da ura, ki jo nosiš okoli zapestja, pravilno gre, se morajo vrteti pravilno vsa kolesa. Če eno samo kolesce prehitava ali zaostaja, ura že ne gre prav. Res ni važno, ali smo veliko ali majhno kolo v velikih urah človeške družbe, važno je, da s svojim delom drugim ne delamo ovir, ampak jim pomagamo ter jim služimo v ljubezni. Ljubezen ni v sladkih besedah, ampak v vestnem opravljanju svojega poklica. Če boste vsi verni kristjani vestni in pošteni pri svojem stanovskem delu, bo v naših župnijah vladalo zadovoljstvo in mir. Tako bomo tudi posvečevali svet, da bo

v njem vedno bolj odseval božji red in Očetova skrb, ki vse uravnava v našo korist.

SRCI ZA SKUPNE ŽUPNIJSKE POTREBE

Poleg skrbi za družino in poklicno delo, ima vsak od vas po božji volji še nekaj zlatega časa, s katerim more kolikor toliko svobodno razpolagati. Ta je potreben za odmor, za osebno sprostitev, za kulturno spopolnjevanje in za druge koristne dejavnosti.

Vsak kristjan mora imeti pri tem tudi srce za skupne potrebe svoje župnije. V vprašanju je vaše živo župnijsko občestvo, njegova rast in razvoj. Gre za vaše brate in sestre v vasi in župniji, njihove telesne in duhovne potrebe, za otroke in mladino v župniji, za zakonske kandidate in mlade zakone, za sirote in stare ovdovale osebe, za vaše cerkve in vaška znamenja, za lepoto hiše božje in njenega inventarja, za ohranitev starih verskih spomenikov in častitljivih navad, za obnovitev krstnega kamna, ureditev učilnice, krasitev oltarja, obnavljanje cerkvenega perila in cerkvenih posod, skrb za duhovniški, redovniški in misijonski naraščaj. Navedli smo samo nekatera dela in skupne skrbi, tako da lahko vidite, da more vsak župljan biti udeležen pri opravljanju in reševanju skupnih potreb in del. Stari in mladi, moške in žene, fantje in dekleta, dečki in deklice, pripadniki vseh po-

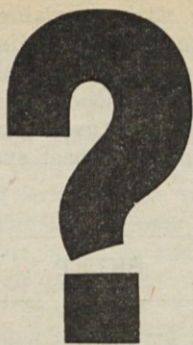
klicev in vsake socialne stopnje sestavljate svojo župnijsko skupnost in morete doprinesati svoj delež k njeni spopolnitvi. Župnija je nevesta Kristusova, glejte, da bo dostojna Kristusa, svojega ženina!

SKLEP

Ko vaši višji dušni pastirji končujemo tole skupno postno pastirsko pismo, vas želimo opozoriti na post, pred katerim stojimo. V duhu krščanskega izročila vzemite resno sveti postni čas. Več časa posvetite poslušanju in premišljevanju božje besede, z večjo vne- mo se udeležujte postnega bogoslužja, v duhu spokornosti opravljajte svoje poklicno delo. Premagovanja, oba stroga posta in petkov zdržek ter ostala dnevna bremena in pokorila darujte Bogu v zadoščenje za tolike osebne, socialne in javne grehe, s katerimi se po naših družinah javno in zasebno prestopajo božje in cerkvene postave ter tako izziva pravična božja jeza. Tako bomo zaslužili v božjem miru stopiti v veselje Gospodovega vstajenja in v versko pomlad v naših župnijah.

„Končno bratje, veselite se, spopolnajte se, tolažite se, bodite istih misli, živite v miru, in Bog ljubezni in miru bo z vami. Milost Gospoda Jezusa Kristusa in ljubezen božja in družba Svetega Duha z vami vsemi. Amen.“ (2 Kor 13, 11-13).

Vaši škofje

VPRASHUJETE ODGOVARJAMO

1. Že nisem mlada. Vzgojila sem svoje otroke in vedno sem skrbela za svoj dom. Toda z možem se nisva nikdar razumela. Pred tremi leti sem spoznala človeka, ki ga imam rada. Ostala sem na svojem domu, toda imam nedovoljeno razmerje z njim. Od tedaj trpim neizrečeno. Si ne upam iti ne k spovedi ne k obhajilu. Poskušala sem najti oporo v svojem možu, toda on tega ne razume. Svetujte mi, gospod!

Svět je samo eden, enostaven, pa silno težak v praksi: Vi morate pretrgati s svojim ljubimcem. Samo za to ceno boste našla spet srčni mir. Vas mož seveda ne razume, kar ste mu razodela le na pol ali pa sploh ne in se Vam le zdi, da ste mu dala vedeti. Čim dalj čakate, tem težje Vam bo pretrgati in pretrganje je

neizbežno, če se hočete imenovati še kristjana. To pretrganje bo seveda bolelo, vsaj nekaj časa, vendar pa bo gotovo manj boleče kot pa to trpljenje brez izhoda, v katerem se trenutno nahajate. Prav je seveda, da zakramentov niste prejeli v tem stanju, ko se boste pa enkrat odločili, da pretrgate to nedovoljeno razmerje, Vam bodo pa prav zakramenti največja opora da boste zadržali svoj dušni mir in moč, da boste vztrajali na izbrani poti.

2. Ne trpim več svojega očeta. Oče pije in je povrh tega še nasilen: pretepa mojo mater. Poskušal sem vse, dejansko sem prevzel mesto glave v družini; nočem mu več dati denarja, ki ga zaslužim. A vse to ni zboljšalo položaja. Oče pije še naprej, je vsak dan slabši. Ne morem več prenašati, včasih mu želim celo smrt. Ker vem, da to ni krščansko, si ne upam več k svetemu obhajilu.

Vaš položaj je v resnici težak. Glede odgovornosti, ki ste jo prevzeli v družini, mislim, da smete biti popolnoma mirni pred svojo vestjo. Trudite se da bi bil v hiši red in kolikor tolikšno zadovoljstvo in skušajte braniti svojo mater. Ni popolnoma v Vaši moči, da bi odstranili vse slabe misli, ki se Vam porodijo glede Vašega očeta. Glavno je, da jim z voljo ne pristanete.

Vaš oče verjetno ni v polni meri odgovoren za svoj položaj in za svoje izgrede. Morda bi ga mogli pripraviti, da bi se podvrgel sistematičnemu zdravljenju, ki je možno.

SVETOVNE NOVICE

V Rusiji je živa vera

Škof Willebrands, tajnik Tajništva za zedinjenje kristjanov, je obiskal Rusijo. Po svoji vrnitvi je med drugim dejal: „Štirikrat sem bil že v Rusiji. Prepričan sem, da je vera najbolj živa v Rusiji. Ljudje se bodo morda čudili, ko bodo to slišali; ne bodo verjeli, a je tako. Na svetu ni mogoče najti bolj trdne in prepričane molitve, kot je prav v Rusiji.“

Najbolj katoliški državi v Afriki

Rwanda in Burundi sta najbolj katoliški državi v Afriki. V obeh živi danes nad tri milijone katolčanov. En milijon 282.248 jih je v Rwandi (kjer je nekaž nad tri mili-

Če pa to iz kakršnegakoli razloga ni mogoče, potem skušajte prenašati svojega očeta kot bolnika, ki ga je treba zdraviti — s potrpežljivostjo. To ne pomeni, da bi mu morali v vsem ugoditi. Nobenemu bolniku se ne sme vedno ugoditi, kajti večkrat prosi, kar mu je v škodo. Vi morate postati glava družine; tako se zdi, da zahteva trenutni položaj. Nujno pa je, da se vrnete k rednemu prejemanju zakramentov. Če padete znova v iste napake, ne bojte se

jone prebivalcev) in en milijon 760.607 v Burundiju, ki šteje dva milijona 860.000 prebivalcev. V Burundiju je na leto povprečno nad 70.000 spreobrnjenj.

Nabirka za Vietnam

V kölnski nadškofiji v Nemčiji so že pred pustom začeli za nabirko za Severni in Južni Vietnam. Kölnski nadškof, kardinal Frings, pravi v pastirskem pismu: „Odpovejmo se stroškom za praznike, zmanjšajmo stroške za pustne dni. Pomagajmo tistim, ki umirajo zaradi lakote, ki so brez doma, ki trpijo mraz in tistim, ki obupujejo.“

Zakaj neuspehi pri verouku

V nekem italijanskem mestu so napravili anketo, da bi ugotovili, od kod neuspehi pri poučevanju katekizma. Na vprašanje katera je največja težava za zbiranje otrok k verouku, so kateheti po večini odgovo-

pristopiti k zakramentu svete povere. v katerem boste našli odpuščajočega Odrešenika. Povejte svojemu spovedniku svoj težki položaj in brez dvoma boste našli v njem ne le spovednika, ki Vas bo odvezal Vaših grehov, temveč tudi duhovnega svetovavca. Prosite ne za smrt svojega očeta — čeprav tudi to ne bi bilo v vsakem primeru slabo — prosite raje, da Bog ozdravi očeta in ga vrne Vam in Vaši nesrečni družini.

AKU

rili, da so teh težav v prvi vrsti krivi starši, ker verouku ne dajo tiste važnosti ki jo zahteva in ker ne delujejo.

Katoličani na Švedskem

V zadnjih sedmih letih je število katoličanov na švedskem močno naraslo. Leta 1960 je bilo 29 tisoč katoličanov, lani pa že 48 tisoč. Število se je povečalo, ker je na švedsko prišlo precej Italijanov, Nemcev in Jugoslovanov. Slovenci na švedskem imajo svojega dušnega pastirja, g. Jožeta Flisa.

Zborovanje evropskih lazaristov

Meseca februarja je imelo v Gradcu (Avstrija) enajst evropskih pokrajinskih predstavnikov lazaristov konferenco. Razpravljali so o obnovi svoje družbe v duhu koncilskih navodil in pripravljali zasedanje glavnega sveta lazaristov, ki se bo sestal 22. avgusta v Rimu.

Začetek postopka

15. marca tega leta so v Benetkah v škofijski palači začeli z enim izmed uradnih postopkov pri procesu za razglasitev blaženim papeža Janeza XXIII.

Spomenik Janeza XXIII. na Poljskem

Do meseca junija letošnjega leta bodo v Wrocławu na Poljskem postavili spomenik Janeza XXIII. A do

sedaj je še jasno in ostro nasprotje med poljskimi škofi in komunistično vlado. Prvi zahtevajo, da se ne sme izrabljati noben tovrstni spomenik za pesek v oči, dokler vlada ne dovoljuje zidanje novih cerkva in preganja še naprej katoliško Cerkev. Komunisti pa hočejo postaviti spomenik, češ, ker je bil Janez XXIII. „papež miru“ in ker se je trudil za spravo s komunističnimi državami.

Štiristoletnica sv. Alojzija

V marcu smo praznovali štiristoletnico rojstva sv. Alojzija Gonzaga. Sv. oče je škofu v Mantovi poslal posebno pismo, v katerem se spominja te obletnice.

Kardinal Roy v Braziliji

Kanadski kardinal Maurice Roy je bil na potovanju po Južni Ameriki kot predsednik papeškega odbora za „Mir in pravičnost“. Namen potovanja je, da bi od blizu spoznal resnično socialno stanje v Južni Ameriki. V Rio de Janeiro (Brazilija) je dejal: „Mir ni samo odsotnost vojske, ampak — po okrožnici Pavla VI. ‘Razvoj narodov’ — tudi napredek nerazvitih narodov“.

Ugrabitev škofa v Gvatemali

16. marca je bil ugrabljen msgr. Casariego, nadškof v Gvatemali. Po dosedanjih sklepanjih je to izvršila teroristična organizacija. Sedaj je nadškof že prost in nadaljuje vodstvo nadškofije.

Pogledi v na naso usodo

Resnica – vrednota in pospeševavka drugih vrednot

Resnica ni samo luč, ki uničuje temo zmote, niti samo zvezda, ki kaže k pravim ciljem, temveč je tudi sila, ki omogoča razvoj dobrote, plemenitosti, ljubezni, usmiljenja, in daje rast zamislil lepega. Božja Beseda sama je zato prišla na svet, da spriča resnico in dá z njo odrešenemu človeštvu svobodo in obilje nadnaravnega življenja in pogoj za najboljšo ureditev družbe. Resnica je kakor kisik: daje goretí ognju, katerega je vtelešena Ljubezen prinesla na zemljo v želji, da očisti in vname ves planet. Resnica je zaklad in Njegovi učenci imajo dolžnost varovati ga in se zanj boriti z mečem, ki jim ga je krotki Učenik predal. Vojskujoča se Cerkev se tega zaveda; od prvega

dne je znamenje, ki mu nevednost in zloba in lenoba nasprotujejo.

PRENOVITEV

Velikansko prenovitveno delo, ki ga je začel 2. Vatikanski cerkveni zbor, se je takoj po zunanjem zaključku koncentriralo v leto vere. Vera pa je skupek najvišjih resnic so razodetje Resnice same. V tej svetlobi zre božje ljudstvo svojo prvo dolžnost: lastno posvečenje. To je normalni pogoj za posvečenje človeštva sploh in za izvršitev druge skupine nalog, na katere je pokazal koncil: na izboljšanje razmer, uresničevanje in dvig človeških vrednot, na božjih otrok vredno sožitje.

Cerkveni zbor je postavil pred človeštvo velike ideje in skupaj z vsemi ljudmi dobre volje izprosil posebne milosti za izvedbo teh smernic. Potrebno je še eno: naše zavestno, vneto sodelovanje. Naše premagovanje notranjih in zunanjih ovir. Glede druge skupine nalog — služba družbi — še posebej: zvestoba ciljem, ki jih posameznik ali skupina na svojem mestu ima.

POSLANSTVO NAŠE EMIGRACIJE

Naša idejno-politična emigracija ima poleg božjemu ljudstvu skupnih ciljev (škof Rožman je za to našel plastično prisposodbo:

držati glavo nad vodo) svoje posebno poslanstvo. Noben drug ud v Cerkvi ga ne more za nas izvršiti. Verski in nravni ideali, človečanske in narodne vrednote, na branik katerih smo „v letih groze“ 1941—45 stopili, dajejo našemu prizadevanju določeno smer. Tja sveti resnica nam, ki nam je božja Previdnost podarila življenje. Vsebina našega življenja bi trpela okvaro in njega smisel bi bil okrnjen, če bi se temu boju odrekli.*

So med nami in so izven nas dobronamerni in drugačni opazovalci, ki očitajo tole: „Saj nimate pozitivnih ciljev. Ste zgolj anti(-komunisti).“ Prav je, da ta očitek služi za izpraševanje vesti. Ali držimo glave nad vodo? Si pri tem drug drugemu pomagamo in k temu navajamo mladino? Ali je naša misel o urejeni človeški družbi vedno globlja in čistejša? Ali jo vsaj med sabo izvajamo? Ali so naše nadnaravne, kulturne in politične energije v prid slovenskemu narodu? Ali bo zgodovina naše bivanja v svetu mogla opravičiti?

Drugi del gornjega očitka pa je večkrat prikrito povabilo, da bi se antikomunizmu odrekli. Seveda bi s tem prenehali biti, kar smo, bi s tem zavrgli svoje poslanstvo. Naš protikomunizem je neločljiv od na-

* Mimogrede: Nikakor se zaradi tega poslanstva, ki smo ga nevedno prejeli ne povišujemo. Smo pa zanj Bogu hvaležni in mu hočemo ostati zvesti.

ših ostalih ciljev in nalog. Ne smemo in nočemo biti dekameronška družba, ki je pred kugo zbežala iz Florence v gradič, se tam osamila in skrbela za dobro voljo in dobro hrano (pozitivne dobrine!), ni pa proti epidemiji storila nič. Še manj — za nič na svetu — smemo in hočemo biti teoretiki in praktiki koeksistence ali celo sodelavci komunizma, njegovih režimov in organizacij. Nikoli nismo in ne bomo stopili v premirje s tem najhujšim škodljivcem človeštva in uničevalcem našega naroda. Kolikor moremo prispevati, da se razgalijo njegove laži, oznanijo njegovi zločini, preprečijo njegovi nameni; kolikor moremo napraviti, da se zruši njegovo gospodovanje nad našim narodom, to bomo storili.

KAJ PA DIALOG?

Komunističnemu stroju ni vseeno, če bi ostal le še en človek, ki bi ga odločno obsojal v celoti in se zavedal dolžnosti vse storiti, da ga uniči. Zato s propagando, zavijanjem, grožnjami in laskanjem skuša oslabiti pozornost in odpor nasprotnikov. Celo papež (predvsem Janez XXIII.) in cerkveni zbor mu prideta prav, da z njima zavaja vernike. Zlasti dialog je iz rdeče kuhinje prišel tako prekuhan, začinjen in obrezan, da svojemu prvotnemu namenu ne more več služiti, da je neuporabno za namene, ki naj bi jih po želji Cerkve imel v reševanju sodobne-

ga sveta. Edino, čemur tako prede-
lan in popačen „dialog“ koristi, je
komunistični imperializem. Na ža-
lost tega niti nekateri med nami
ne razumejo. Dali so se (prvič (?),
pa najbrž ne zadnjič) preslepiti
mojstrom laži in prevar.

Zagovorniki dialoga s komunisti
se predvsem sklicujejo na pape-
ževo okrožnico *Ecclesiam suam*
(6. avg. 1964) in na pastoralno
konstitucijo Cerkev v sodobnem
svetu (8. dec. 1965). Kaj v res-
nici povesta ta dva dokumenta?
Konstitucija o Cerkvi v sodobnem
svetu ugotavlja na koncu, da je
Cerkev simbol tistega bratstva,
ki dovoljuje in potrjuje iskren
dialog. To pa zahteva, da pred-
vsem ustvarimo pogoje za ploden
dialog med vsemi udi božjega ljud-
stva. Potem gre za edinost z brati,
ki še niso v polni skupnosti z nami.
Koncilski očetje se obračajo
tudi na vse, ki verujejo v Boga,
in pričakujejo od odprtega dialoga
z njim duhovnih sadov za obe
strani. Končno povedo, da njihova
želja po dialogu, „ki išče resnico
v ljubezni“, ne izključuje nikogar,
seveda v mejah previdnosti.

Pavel VI. pa govori v *Ecclesiam
suam* o dialogu, kolikor je „sred-
stvo za vršenje apostolskega po-
slanstva“ in „umetnost duhovne
povezave“ in navaja zanj 4 po-
goje: jasnost, ljubeznivost, zau-
panje in pedagogiko modrost. Ta-
kega razgovora pa ne more biti z
ljudmi, ki se poslužujejo „dialek-
tične zlorabe besed, da te ne te-
žijo po iskanju in izražanju ob-
jektivne resnice, marveč so postav-

ljene v službo naprej določenih ci-
ljev v lastno korist“. Papež si ne
dela utvar, da se „hipoteza dia-
loga“ s takimi ljudmi „zelo težko,
če ne nemogoče dá uresničiti“. Se-
danji dialog Cerkev s komunistič-
nimi režimi „je nujno omejen na
to, da tožimo in se pritožujemo“. Zaradi
neiskrenega in amoralnega
zadržanja rdečih oblastnikov „dia-
log molči. Cerkev molka npr. mol-
či; govori edino s svojim trplje-
njem, ki ga spremlja trpljenje
asužnjene in ponižane družbe,
kjer tisti, ki razpolagajo z njeno
usodo, zatirajo pravice duha. Če
bi se v takem položaju oglasil naš
govor — kako bi mogel ponuditi
dialog, saj bi bil obsojen na to, da
je glas vpijočega v puščavi“? Mol-
k, krik, potrpljenje in vedno
ljubezen so v tem primeru prič-
evanje, ki ga Cerkev še more dati
in ki ga niti smrt ne more zadu-
šiti.“

Tak je dialog božje Cerkev z
organizacijo komunističnega im-
perija in drugačen ne more biti,
zakaj „marksizem je satanski po
svojem bistvu, saj živi in se raz-
vija pod učinkovitim znamenjem
laži in ločitve“, kot je dobro opa-
zil francoski avtor p. Philippe de
la Trinité.* Isti pisec ne dvomi,
da je marksizem danes ena izmed
zapeljivih mask hudega duha.

Prof. Alojzij Geržinič

* V knjigi *Dialogue avec le mar-
xisme?*, Paris 1966. Istega leta je
v Burgosu izšel španski prevod.

V DRUŽINI

OČETOVİ ZAPISKI

Zadnjič sva morala malo pokarati Janezkovega angela varuha. Ta najin peti otrok v svoji naravi res nima nič skladnega s svojim imenom, kar je tako vidno pri prvih treh otrocih. To ni kak tih tiček, niti miren in nežen, kakršnega si predstavljamo apostola Janeza. Je pravo njegovo nasprotje. Tako se je zgodilo, da se je zadnjič vrgel s posteljice prav na glavo. Ker moja žena pač ne more paziti na vse, navadno naprosi zjutraj njihove angele varuhe, da ji pomagajo. In oni pazijo. Se je pač moral angel št. pet za trenutek zamotiti, da je naš Janko dobil takrat tisto ogromno buško na čelu.

Janko je šele pred kratkim shodil, zato da od vseh petih otrok največ dela. Priznam, da me vsaka minuta ob njem utruja. Buta z glavo, mi na lepem sname očala, zdaj me opraska in razkuštra, po-

grabi vse, kar doseže, sploh živi v popolni osebni anarhiji in joka kot kak tiger. Včasih ne prenesem več in zavpijem:

„Odnosite to reč!“

Žena se zgraža, ker rečem „ta reč“ nič manj kot najinemu petemu otroku. In ga odnese, užaljena, medtem ko ga obsipava z vsemi pridevki besednega zaklada, ki ga premorejo mamice ob svojih nežnostnih izlivih. Meni je potem žal slabe volje. Vedno bolj občudujem svojo ženo. Če je malček siten — včasih ob petih zjutraj, in da nekaj dela, začne jokati: kadar se meče na tla, ker mu ne dajo, kar bi rad; kadar noče ho-

diti in hoče, da ga vzamejo v naročje; kadar je cmerav ali norčav — zaradi česarkoli — moja žena ima zanj vedno le nežno skrb. Nikdar ne godrnja ali se jezi. Stoično prenaša noči brez spanja in še obsipava z nežnostjo ta stroj za ropotanje, kot bi mirno lahko

imenoval tega najinega petorojenega. Zdi se, da nima živcev.

In tako je. Naravnost občudovanja vredno. V vaših srcih, drage bralke, je neizčrpen vrelec potrpežljivosti in mirnosti.

(Po J. M. Pérez Lozano: "Diarío de un padre de familia")

Pavlinka ima danes mehak nosek

„...daj, pokaži mi nosek! Je trd ali mehak?“ je vprašala mamica malo hčerko ker ji je tisti dan že nekajkrat umaknila pogled. „Oh, ne, ne mamica“ — in si je z ročico hitro pokrila nosek. Iz temnih oči sta naenkrat zginili obe poredni iskri. Napolnile so se s solzami, ki so tekle med umazanimi prstki in padale na sinjo obleko, kjer so pustile velike, temne madeže. „Mamica, zlagala sem se!“ je izhlipala.

Se zgrozite, če se vaš otrok zlaže? Jaz sem se pri mojem prvem. Prevzeta od pregovora „kdor laže, ta krade,“ sem sodila, da je laž prvi korak do nepoštenosti, zlobe, prevare, itd. Iskrenost in odkritost pa sta podlagi vseh čednosti.

Pavlinkine laži mamica ni vzela tako hudo. Pomislila je, zakaj se je deklica zatekla k njej in kmalu ugotovila: ni hotela zaostajati za prijateljicami, ki so žvečile gumi, njej ga pa mamica nikoli ni hotela kupiti. Nekega popoldneva je hitro spraznila svoj hranilnik in si nakupila polne pesti te „slasčice“, katero je potem z velikim zadoščenjem delila na vse strani. Zlagala pa se je trgovcu, ko mu je gostobesedno zatrjevala, da ima mamino dovoljenje... Potem pa jo je začela peči vest, a ni mogla z besedo na dan, dokler ni pričela mamica vpraševati. Prav malo je otrok, ki ne bi preboleli oz. doživeli gotove dobe „laži“.

ZAKAJ LAŽEJO OTROCI?

Skoro vedno iz strahu in se zatečejo k laži kot v zaščito. Strah se porodi v otroku, če so starši ali vzgojitelji prestrogi. Jožek in Karli sta razbila sosedovo okno. Medtem, ko je Jožek vedno zaupal vse materi in ji je svojo nerodnost priznal, je Karli svoji mami trdovratno tajil, čeprav je on pognal žogo v okno. Preveč se je bal.

— — —

Otroci tudi lažejo, ker imajo izredno bogato domišljijo. Tako bogato, da včasih ne ločijo sanj od resničnosti. Morda jim mi pomagamo s pripovedkami, ali pa so pod vplivom televizije ali filma. Z besedo in domišljijo doživljajo to, kar si tako silovito želijo. V takšnem primeru ga ne zmerjajmo z „lažnivcem“. Prehitro bi ga pritegnili iz sanj v resnično življenje. Če ga pa še kaznujemo po vrhu, se otrok včasih zakrckne. Raje mu v šali odgovorimo: kar mi pripoveduješ, je res zanimivo. Morda ti bo Bog dal srečo, da boš tisto resnično doživel.

— — —

Otrok tudi laže iz pomanjkanja samozaupanja, ker se čuti šibkega in nemočnega. Martin je bil boječ deček, vrstnike je pri igri le od daleč opazoval. Doma pa se je delal junaka in na široko pripovedoval, da prav on vodi vso družbo, katera da ga slepo uboga. Torej se je lagal, da bi zadostil želji po uveljavljenju, čeprav se v resnici ni niti upal približati dečkom. Mati je uganila, da deček ne govori resnice. Vendarle ga je mirno poslušala. Kasneje pa je pričela vabiti dečke na svoj dom. Martin se je kmalu vživel v igro. Plahost mu je počasi zginjala in z njo tudi laž.

— — —

Nekateri otroci lažejo, ker hočejo prikriti svoje slabosti. Milica je tako rada lizala sladkorčke, pa so ji doma nagajali, da je sladkosneda. Zato jih je pričela jemati na skrivnem. Ko je mati opazila, da je sladkorčkov vedno manj, je deklica s prav nedolžnim obrazkom zatrjevala, da jih ona ni vzela. Saj za vse na svetu ne bi hotela več vlijati za sladkosnedko.

— — —

Marijan je prijateljem zatrjeval, da njegov brat ne kadi, v resnici

pa je brat kadil veliko preveč za svoja leta. Otrok je lagal iz sramu in da bi prikril slabost drugega.

— — —
Franci, sin revnih staršev, je svojim bogatim sošolcem govoril o veliki imovini, katero da ima njegov oče. Lagal se je, ker ni hotel imeti manj kot drugi.

Enako ni hotel biti manj od svojih tovarišev Peter, ki ni imel sreče pri dekletih, pa je zato prijateljem natvezil nešteto dogodivščin.

— — —
Nekateri otroci lažejo iz upornosti ali celo iz maščevanja. Gospa Lena je zahtevala popolno zaupanje svojega otroka. Hotela je, da se ji hčerka odkrito razodeva. Popolnoma zgrešeno! Na tak način postane otrok suženj svojih izpovedi. Njegova osebnost se zastre, kar se pozna najbolj pri mladoletnikih. Po svojem obnašanju izgledajo starejši, kot so v resnici, po čustvovanju pa so popolnoma otročji. Ko dosežejo določeno starost, se pa zaprejo in tedaj se zgodi, kakor se je zgodilo gospej Leni, ki je naenkrat preplašena ugotovila: „Zgubila sem jo, nič več mi ne zaupa. Če pa kaj zaupa, je vedno laž.“ Hčerka se je materi maščevala, ker je le-ta hotela posedovati prav vse kotičke njenega srca. Ali je res tako težko dopustiti, da ima naš otrok nekaj popolnoma samo zase — morda celo kakšno majhno skrivnost? Ne silimo vanj, potrpežljivo čakajmo, saj se bo prav gotovo kdaj sam razodel.

— — —
Nekateri otroci lažejo, ker hočejo na vsak način biti všeč. Ker imajo bujno domišljijo, navadno uspejo.

— — —
Je še mnogo vzrokov in povodov, zakaj naš otrok laže. Kadar ga zalotimo pri neresnici — vprašajmo najprej sebe: „Ali govorim vedno le resnico?“ Kadar hvalimo sosedi njeno novo obleko, ki nam ni všeč — je laž. Laž iz vljudnosti je — laž. Laž je tudi, če govorimo neresnico iz usmiljenja. Laž, laž, laž — vedno imamo priložnost, da sežemo po njej, včasih v veliki, drugič v manjši obliki in pogosto celo vpricho otroka. Se nam zdi potem upravičeno čudno, če se otrokovi pojmi v resnici zmedejo?

Začnimo pri sebi, pa bomo otroka lažje razumeli in podučili.

Če je laganje že prešlo v njegovo osebnost, da mu je postalo že lastnost — tedaj se posvetujmo z dobrim vzgojiteljem, včasih morebiti celo z zdravnikom.

P. D.-ova

Cerkev ubogih in ubozna Cerkev

(Misli laika o Cerkvi)

Izreden odmev so imele po vsem svetu tiste krepke besede cerkvenih očetov na II. vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru in končni sklepi tega zbora, ki govore o ubožstvu. Da se je namreč Kristus pri ustanovitvi Cerkve poslužil malih, ubogih ljudi, da je označil podpiranje ubogih za eno izmed največjih nalog kristjanov in da je tudi danes „duh ubožstva in ljubezni slava in pričevanje Cerkve“ (Pastoralna konstitucija 88/1). S posebnim veseljem so tem besedam prisluhnili ne samo vsi ubogi, ampak tudi tisti krščanski javni delavci, ki se borijo za socialne pravice delavcev in sploh malega človeka.

CERKEV UBOGIH

Engels se je v svoji knjigi „Prispevek k zgodovini prvotnega krščanstva“ hotel nekoliko ponorčevati iz prvih kristjanov. Tako le piše: „Iz kakšnih ljudi so se re-

krutirali prvi kristjani? Predvsem iz trudnih in obremenjenih, ki so pripadali najnižjim slojem ljudstva... Iz kakšnih elementov pa so obstajali ti sloji? V mestih iz propadlih svobodnjakov, potem iz osvobojencev, zlasti pa še iz sužnjev... in malih kmetov, ki so čedalje bolj zapadali v suženjstvo zaradi dolgov.“

Engels je nehote povedal resnico. Prvi kristjani so bili resnično ubogo ljudstvo in to ljudstvo je sestavljalo Cerkev ubogih. Pa je to ubogo ljudstvo postavilo temelje zgradbi — Cerkvi, ki je preživela rimsko cesarstvo, fevdalno dobo, liberalni kapitalizem in bo preživela tudi dobo socializma in komunizma.

Katoliška Cerkev je torej bila v svojem začetku Cerkev ubogih in to hoče biti še danes. Ves njen socialni nauk od cerkvenih očetov do papežev Leona XIII, Pija XI, Pija XII, Janeza XXIII in Pavla VI je namenjen malemu človeku, proletarcu: njemu hoče zagotoviti pravo človeško dostojanstvo, pravično družinsko plačo in sploh človeka vredno življenje.

Ruski filozof Berdjajev je zapisal, da mora Cerkev misliti na to, da njen človeški temelj ni meščanstvo nitj bogatini, ampak neizmerena množica delovnega ljudstva — siromakov. V resnici ni bila Cerkev nikdar zaščitnica brezpogojne in neomejene zasebne lastnine. Misel cerkvenih očetov in učiteljev (sv. Bazilij, Laktancij, sv. Avguštin, sv. Gregorij Vel., sv. Bonaventura, sv. Albert Vel. in drugi)

je bila, da so ljudje dolžni podpirati uboge, in sicer od vsega tega, kar imajo in samo od svojega preobilja. Kdor je v skrajni stiski, ima pravico, da si iz bogastva drugih priskrbi, kar mu je potrebno. Pastoralna konstitucija (69/1) pravi: „Bog je zemljo z vsem, kar vsebuje, določil za uporabo vsem ljudem in narodom tako da morajo ustvarjene dobrine v pravem razmerju pritekati v roke vseh... Zemeljske dobrine so določene za vse ljudi... Slehernemu človeku pripada pravica da ima del dobrin, kakršen zadostuje njemu in njegovi družini.“

SOCIALNE OKROŽNICE

Socialne okrožnice zadnjih papežev so še prav poseben dokaz velike skrbi Cerkve za uboge. Leonova okrožnica *Rerum novarum* je en sam velik protest proti nečloveškemu liberalnemu kapitalizmu in njegovemu strahotnemu izžemanju delavcev. Prav tako je Pijeva okrožnica „*Quadragesimo anno*“ nastala z namenom, da se svet uredi tako, da bo mali človek živel človeka vredno življenje. Vsa vsebina Janezovih okrožnic *Mater et Magistra* in *Pacem in terris* ni drugega kot skrb za uboge, za malega človeka. Pavlova okrožnica *Populorum progressio* pa je gotovo krona prizadevanj Cerkve za boljše življenje delavcev in boljše življenje siromašnih in nerazvitih narodov. Prav tako tudi najnovejša okrožnica Pavla VI, namenjena Afriki.

UBOŽNA CERKEV

Cerkev ni bila v svojem začetku samo Cerkev ubogih, ampak je tudi bila ubožna. Vsa zgodovinska pričevanja so soglasna v tem, da je Cerkev v prvih stoletjih živela od miloščine, katero so ji dajali siromašni kristjani. Pozneje, zlasti v fevdalni dobi, so se razmere spremenile. Cerkveni dostojanstveniki so bili običajno tudi posvetni dostojanstveniki, katerim so vladarji podeljevali razne fevde (posestva). To bogastvo je omogočilo zidanje krasnih cerkva, bolnišnic, dobredelnih zavodov, šol, pa tudi bogatih in prostornih škofovskih dvorcev. V liturgijo so se vrinile nekatere navade iz fevdalnih dvorov, baročna doba je dodala še nekaj razkošja — in tako se je marsikdaj in marsikje zgodilo, da Cerkev ni bila več ubožna.

Proti temu so nastopili razni reformatorji, ki so hotelj dati Cerkvi njen prvotni značaj — Cerkev ubogih in ubožne Cerkve. Naj omenimo tu enega največjih reformatorjev — sv. Frančiška Asiškega, ki je ustanovil red s tem namenom, da pričuje uboštvo in ljubezen.

PREROK UBOŠTVA

„Sv. Frančišek Asiški je sodoben, ker je prerok uboštva“ je lansko leto rekel Pavel VI članom generalnega kapitlja frančiškanskega reda v Rimu ter je nadaljeval:

„Povejte, zakaj je tako: pokažite današnjim ljudem, o katerih se zdi, da so vsi prepojeni z ekonomskim strahom, kako uboštvo v duhu, ki ga uči evangelij, osvobaja duha, ga dela sprejemljivega za kraljestvo višjih stvarnosti, ga zopet pridobi za resnični in najvišji cilj življenja, za ljubezen, za ljubezen do Boga in do bližnjega, ga vzgaja k pravilnemu vrednotenju in k pridobivanju zemeljskih dobrin. Pokažite jim, pravimo, da uboštvo v duhu vzgaja k zmerni rabi in k poštenemu upravljanju brez nevarnosti bogastva in treznemu uživanju zemeljskih dobrin, ki nam jih Bog daje kot znamenje svoje previdnosti.“ Pavel VI. je ta svoj govor končal s pozivom vsem frančiškanom — pa velja seveda ta poziv za nas vse —, da da naj izkazujemo svojo ljubezen zlasti do ubogih, do prebivalcev najbolj revnih mestnih četrti, do brezposelnih delavcev, do izseljencev, do preprostega ljudstva, ki je najbolj potrebno kot drugi, da mu kdo pomaga, ga tolaži, ga dviga in ga ljubi.

Te papeževe besede so v soglasju s sklepi vatikanskega zбора, ki je v že zgoraj omenjeni pastoralni konstituciji izjavil, da je „duh uboštva in ljubezni slava in pričevanje Cerkve.“ Mnoge spremembe, tudi liturgične, so bile narejene in nove se pripravljajo v duhu „ubožne Cerkve.“ Mnogi škofje so razdelili zemljo med ljudi, škofijske dvorce pa spremenili v šole in zavetišča, odpravili so visoke naslove, odpravili poljublja-

nje prstana itd. V cerkvah so se pontifikalne maše z vsem baročnim sijajem zamenjale s preprostim pa prisrčnim somaševanjem; latinščino, ki je bil jezik visoke družbe, je nadomestil domač narodni jezik. Spomnimo se ob tej priložnosti tudi besed Pavla VI. v okrožnici *Populorum progressio* (32): „Razvoj terja drzne in globoke nove spremembe. Nujne reforme je treba izvesti brez odlaganja. Vsakdo mora plemenito prispevati svoj delež, zlasti pa še tisti, ki imajo po svoji vzgoji, položaju, oblasti veliko možnost za delo. Naj dajo zgled, da vzamejo nekaj od svojega premoženja, kakor je to storilo več naših škofov.“

Kako gledajo ljudje v naši domovini na ta vprašanja je razvidno iz pisma, ki je nedavno prišlo iz domovine in kjer je med drugim zapisano tudi tole: „Sedaj je naša slovenska Cerkev uboga, zelo uboga. Zaplenili so cerkvena posestva, mnoge samostane zaprli; bogoslovci se morajo stiskati v majhnih, slabih prostorih, celo na podstrešjih; duhovščina živi od miloščine. In prav vse to nam je Cerkev še bolj približalo. Sedaj čutimo, da je Cerkev naša, čisto naša. Se ne bavi z ekonomijo, ne s politiko; samo našim dušam se posveča. Duhovniki so kakor asiški ubožec, in prav zato jih imamo radi. Spoštovanje, ki ga je včasih naše ljudstvo gojilo do „gospoda“ se je spremenilo v ljubezen do duhovnika — očeta, sobrata in sotrpina; „gospod“ je odšel v zgodovino.“

VRNITEV K IZVIROM VERE

Za sklep naj navedemo besede škofa dr. Franca Franiča iz Splita, ki je lansko leto v časopisu „Cerkev v svetu“ (štev. 6) zapisal:

„Cerkev mora danes živeti od miloščine vernikov kakor je živel sv. Peter, ali pa od dela svojih rok, kakor je živel sv. Pavel, in se mora odreči vsej lastnini, ki pripada dohodke na kapitalistični način. Vsaka plača, katero bi prejeli škofje, duhovniki ali redovniki od katerekoli države, bodisi socialistične, bodisi kapitalistične, bodisi katoliške, bi zmanjševala svobodo Cerkve v razgovoru s to državo in bi tudi zmanjševala spoštovanje ljudi do Cerkve. Evangeljsko ubožstvo je potrebno danes škofom in duhovnikom, da se z njegovo pomočjo prenove v svetosti. Zastonj bomo govorili o Cerkvi ubogih, ako se ne odrečemo odvečne lastnine ali plače, ki jo imamo ali nam jo nudijo. Če se tega ne bomo držali v praksi, tedaj nam ljudstvo ne bo verjelo, da pripadamo njegovi Cerkvi — Cerkvi ubogih.“

Te besede škofa dr. Franiča potrjujejo, da je danes edina prava pot za resnične kristjane in tudi za Cerkev: vrnitev k izvirov vere, k evangeljskemu ubožstvu, k posnemanju sv. Frančiška Asiškega. Ubožna Cerkev bo tako zopet postala Cerkev ubogih in bo zajela ves svet.

Rudolf Smersu

Svetovne novice

Prosili so za kardinala Berana

Duhovniki praške nadškofije (češka) so javno pozvali katoličane k sodelovanju za osvoboditev Češke izpod komunistične oblasti. Istočasno so izrazili željo, da bi se kardinal Beran mogel vrniti v Prago. To željo je v praškem listu „Literarni listi“ tudi izrazil apostolski administrator v Pragi, msgr. Tomašek.

Dve imenovanji

4. marca sta bila imenovana češki kardinal Jožef Beran in italijanski C. Zerba kot sočlana gospodarskega odbora pri rimski kuriji, katerega vodi kard. Vagnozzi. Odbor bo pripravil letni proračun, da ga bo sv. oče pregledal oz. odobril in „da bo konec ugibanju o bogastvu vatikanske zakladnice“, je dejal msgr. Pinna, glavni tajnik odbora za preosnovo rimske kurije.

V kongregaciji za obrede

Za člane zgoraj omenjene kongregacije, ki je del rimske kurije — osrednjega vodstva katoliške Cerkve — je sv. oče imenoval 14 novih članov. Med temi so trije škofje iz Južne Amerike.

Sv. maša v italijanščini

V nedeljo, 24. marca, so v Italiji prvič maševali po vseh cerkvah v domačem, italijanskem jeziku. Doslej je bila sv. maša še v latinščini.

ZA

MLADINO

— Gradimo Slovenijo v svetu

— Mladinska pošta

— Dnevnik Ane Marije

Gradimo Slovenijo v svetu (V)

Marsikdo je gotovo že slišal pripombo, da je bilo delovanje Che Guevare v Boliviji prav tako. kakor svoj čas pri nas partizansko: nekaj izgrajenih komunistov se pomika po vseh dolinah, izbegava redno vojsko in žandarmerijo, zraven pa s pomočjo naklonjenih prebivalcev — terencev imenovanih, ves čas propagira revolucijo. Če je potrebno ali ne, tu pa tam ustrela kakega žandarja ali pa prebivalca, o katerem so mnenja, da ni na njihovi strani. Če prebivalstvo zna in more sodelovati z rednimi oblastmi, je take gverile konec. Tako je končal Che.

SLOVENIJA 1941/45

Ljubljanska pokrajina
Gorenjska, Štajerska, Goriška, Tr-
žaško, Koroško, Prekmurje
Hrvatska, Srbija, Črna Gora

Pri nas doma so se partizanske skupine premikale nemoteno, ker jih Italijani niso preganjali, češ kaj bomo pa rinili za njimi, ko lahko glavo izgubimo. Če so partizani koga ubili, so Italijani enostavno ljudi iz dotične vasi zaprli in izselili. Ko so partizani v drugi vasi spet koga ubili, so možje rajši odšli od doma, preden so prišli Italijani: tako se je partizanska vojska večala. In prišlo je do spopadov med prebivalci, ki so bili za mirno in čakajoče življenje pod okupacijo, in med terenci. Začela se je državljanska vojna. Kako je ta potekla, najboljša pokaže primerjava s sedanjim Vietnamom:

VIETNAM 1961/68...

Južni Vietnam
Kambodža, Laos

Severni Vietnam

Vaške straže — domobranci
Italijani, Nemci, Madžari

partizanske čete in terenci

zaledje partizanske vojske na Hr-
vatskem, Srbiji, itd.

Ljubljana

civilna administracija Slovencev

streljanje talcev po Nemcih, Ita-
lijanih, Madžarih

poboji nedolžnih prebivalcev

atentati na javne delavce

bombni napadi na zasebna imetja

partizanska propaganda: radio v
Tiflisu, (Rusija)

koristna budala

kulturno boljševiska ekipa

interesi svetovnega kapitala

nerazumevanje velikega sveta za

boj malega naroda v obrambi

pred komunizmom in ohranitev

krščanskih tradicij

okrožnice sv. očetov o komunizmu

in boju proti njemu

stališče zaveznikov: naj bo žrtev,

kolikor je že, a vojno je treba

zmagovito končati, sicer pri vo-

litvah propademo

slovenska zaverovanost, da nas

ves svet občuduje

Vloga Severnoamerikancev v

Vietnamu se sploh ne da primer-

jati z vlogo Nemcev in ker so ti

prišli kot ckupatorji v deželo in

so želeli samo to, da bi Sloven-

cev čim več izgini. Tako jim je

partizansko divjanje prišlo zelo

prav. Tako Nemci kakor Italijani

Narodna vojska Juž. Vietnam
Severnoamerikanci, Avstralcji in

drugi v Južnem Vietnamu

partizanski terenci v Južnem

Vietnamu

zaledje v Severnem Vietnamu

Saigon

civilna administracija Južnih

vietnamcev

Amerikanci in drugi ne izvajajo

isto — primer: pokolj 252 prebi-

valcev Dak Sona, 100 ugrablje-

nih, 500 pogrešanih

enako v Južnem Vietnamu

enako v Južnem Vietnamu

komunistična postaja v Pekingu

in drugod

na vsem svetu

še vedno ista kot 1945

še vedno isti kot 1945

še vedno enako, a še bolj zaple-

teno kot 1945

okrožnica Napredek narodov

še prav tako kot 1945

verjetno ista napaka pri Južnih

in Severnih Vietnamcih

niso upoštevali določil mednarod-

nega prava o zavarovanju življenj

prebivalcev in njih imetja, s če-

mer je bil narod prepuščen svoji

lastni usodi. Ko je bila mera par-

tizanskega divjanja nad nedolž-

nim in neoboroženim ljudstvom

polna, se je iz vrst preprostega

ljudstva dvignil Vaški stražar in za njim domobranec. V Vietnamu ni treba narodu na lastno pest segati po orožju, ker ga tako domača oblast kakor Amerikanci vabijo k sodelovanju. In čeprav so ameriške čete v deželi, nimajo do slednje nikakih ozemeljskih zahtev in še manj želja, da bi čim več Vietnamcev izginilo. To je nasprotje vlogi nacifašistov pri nas doma pred vojno.

Ker partizanske vojske zaradi

njene odvisnosti od vrhovnega poveljstva izven slovenskega ozemlja ne moremo smatrati za slovensko vojsko, ampak za del jugoslovanske komunistične vojske, zato je z nastankom Vaških straž in kasneje Slovenskega domobranstva bila rojena prva slovenska vojska: že po svojem imenu je najlepše pokazala na vlogo, ki ji jo je bilo dano odigrati — braniti dom, stražiti vasi in naselja.

Pavle Rant

MLADINSKA POŠTA

TUJI VPLIVI ALI BREZBRIŽNOST

Medtem ko se je mašnik pripravljaj, da pristopi k oltarju, se mi je pojavilo to vprašanje: ali mi prav cenimo to osebo, duhovnika, ki je izbran, da opravlja daritev?

In žalostno sem prišla do ugotovitve, da ni pravega spoštovanja do duhovnikov. Vedno smo bolj podobni tujakšnim ljudem. In zakaj se pustimo vplivati ravno v negativnih stvareh? To ne samo mladi, ampak tudi starejši dajo mnogokrat povod, da se napačno gleda na duhovnike. Ali je duhovnik res samo kakor uradnik, ki gre namesto v pisarno v kapelo? In ki namesto k pi-

salni mizi sede v spovednico, da opravlja svojo službo?

Ali se motim?

Prosila bi, da nakažete napotke in vzroke za pravo spoštovanje duhovnikov.

Pena

V duhovniku morate ločiti človeka in duhovnika, božjega namestnika na zemlji.

Kot človek je nam popolnoma enak, lahko celo bolj obložen s človeškimi slabostmi in značajnimi napakami kot navadni ljudje.

Kot posvečena oseba pa je vzvišen nad vse druge. Od Boga je iz-

bran, da posreduje svojim bratom verske skrivnosti. Kot tak je vreden večjega spoštovanja kot drugi. Če duhovnik tega spoštovanja danes v veliki meri ni več deležen, je tega krivo splošno razkristjanjenje in verska mlačnost, ki je zajela tudi krščanski svet.

Pripomnil pa bi rad ob tej priložnosti tole. Mnoge zunanje oblike kot izraz notranjega spoštovanja do duhovnika so danes preživete ali pa bi bilo vsaj želeti, da bi se kmalu preživete. Mnoge so izraz zdavnaj preživetega srednjeveškega, baročnega stila. Zato sem osebno zelo vesel, da so na zadnjem koncilu in tudi še po njem mnogi škofje odpravili ali celo naravnost prepovedali visokodoneče naslove kot „prezvzvišeni in prečastiti gospod škof monsenjor“. Hočejo biti enostavno „gospod škof“ ali „oče škof“. Enako so odpravili poljubljanje prstana, če ga sploh še nosijo, in še mnogo drugih podobnih, pa zastarelih oblik svojega škofovskega dostojanstva. Kot duhovnik bi bil osebno vesel, če bi tudi mi odpravili svoj „prečastiti“. Tako bi se bolj približali duhu Cerkve, ki zlasti danes čuti, da mora biti vedno bolj „Cerkev ubogih in preprostih“. Pa tudi svet se poenostavlja v teh zunanostih in Cerkev se brez škode za svoje poslanstvo lahko temu prilagodi.

MARTIN KING

(Nadaljevanje)

„neviolentnosti“ — bil je enako proti nasilju, pridigal je mirno sožitje, kakor je to učil že naš Baraga med prav tako zapuščenimi in brezpravnimi rodovi tedanje Amerike. Baragova žrtev je bila tudi velika, saj bi bil mogel ostati v domovini kot pisatelj verskih in ljudskoprosvetnih del. Toda svojim idealom je mogel služiti samo v duhu tedanjega pojmovanja občestvenosti. Gradil je enako kakor za njim Martin Luther-King, bil je njegov predhodnik.

Oba pa sta priči, da je gradba novega reda v svetu nemogoča, če jo najprej in v prvi vrsti ne grade vsi narodi enakopravno s sredstvi miru in ljubezni, ne pa z elektronskimi stvaritvami, ki širijo klice sovraštva — na žalost — in verujejo v svojo zmago samo s sredstvi razdejanja in morij.

Pravi mednarodni red ne nastaja v svetu sovraštva in blaznega tekmovanja strojev brezdušnosti.

AKu

Ruda Jurčec

NOVICE IZ SLOVENIJE

Dr. Vekoslav Grmič — novi škof. Za mariborskega pomožnega škofa je bil izbran dr. Vekoslav Grmič, profesor dogmatike na teološki fakulteti v Ljubljani in župnik na Vranskem. V škofa ga je posvetil na belo nedeljo v Mariboru apostolski delegat, nadškof Mario Cagna. — Novi škof je bil rojen 6. junija 1923 pri Sv. Juriju ob ščavnici. V duhovnika je bil posvečen leta 1950 v Mariboru. Doktor bogoslovja je postal leta 1961. Leto za tem pa je bil imenovan za predavatelja v ljubljanskem bogoslovju.

V Sloveniji je sedaj pet škofov. Z novim mariborskim pomožnim škofom je v Sloveniji sedaj pet škofov: nadškof dr. Jožef Pogačnik (66 let) in dr. Stanislav Lenič (57 let) v Ljubljani. Škof dr. Držičnik (65 let) in dr. Vekoslav Grmič (45 let) v Mariboru in škof dr. Janez Jenko (59 let) v Kopru.

Baragov dan v Šmartnem pri Kranju. V Šmartnem pri Kranju so se v nedeljo, 24. marca t.l., spominjali, kako je Baraga tam goreče

spovedoval in širil cerkvene bratovščine. Ob 10 je bila nadškofova maša s pridigo, ob 16 pa maša s pridigo pomožnega škofa.

Birmovanje v ljubljanski nadškofiji. Birmovanje bo, „če bo Gospod hotel“ (Jak 4, 15) v dekanijah Kamnik, Ribnica in Trebnje. Od večjih krajev, kjer se birma na tri leta, pa v Kranju in Trzinu.

Bogoslovni vestnik v Ljubljani. V 3. in 4. zvezek 27. letnika znane revije, ki jo izdaja bogoslovna fakulteta v Ljubljani, so pripravili članke: dr. Anton Strle, dr. Jakob Aleksič, dr. Vekoslav Grmič, † dr. Janez Fabijan, dr. Štefan Šteiner, dr. Stanko Ojnik, dr. Vilko Fajdiga, dr. Marijan Smolik in dr. Maks Miklavčič.

Frideriku Baragi posvečena revija. Zadnja številka dobro urejane revije „Cerkev v sedanjem svetu“ je posvečena našemu svetniškemu kandidatu škofu Frideriku Baragi. Članke nosijo te naslove: Dobremu pastirju v spomin (p. Venčeslav M. Vrtovec), Cerkevna pot do oltarja

(nadškof dr. Jože Pogačnik), Naše dolžnosti do Baraga (stolni dekan prof. Jakob Šolar), Friderik Baraga in Anton Martin Slomšek (kan. Fr. Hrastelj), Baragoslovcu — prof. Francu Jakliču — v spomin (J. Š.), Baragovo leto v Sloveniji (V. F.), Baragova zveza v Južni in Severni Ameriki (J. O. in V. F.).

Teološki tečaj za laike v Ljubljani. Ljubljanska stolna župnija je priredila od 6. do 24. novembra 1967 teološki tečaj za laike-štolente. Vsak teden po štiri večere, vsak večer po dve uri predavanja in ena ura debate. Prve štiri večere je predaval dr. Janez Janžekovič, druge štiri dr. Anton Trstenjak, zadnji teden pa dr. Vekoslav Grmič in spet dr. Janžekovič.

Tečaja se je udeležilo takoj od začetka nad 200 študentov, pozneje precej nad 300.

Na romanje v Fatimo. V petek, 8. marca, je odletela z Brnika pri Kranju z letalom slovenskega letalskega podjetja „Adria aviopromet“ prva slovenska romarska skupina iz domovine, ki je bila tudi istočasno prva taka skupina iz Jugoslavije. Romanje je vodil ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik. Udeležencev je bilo 86.

Švicarji ostanejo

Znana papeška „švicarska“ častna straža ni bila ukinjena. Nastopala bo le pri sprejemih državnih oblastnikov pri sv. očetu.

Svetovne novice

Kardinal Lienart odstopil

Zaradi starosti (84 let) se je kardinal Lienart odpovedal vodstvu škofije Lille (Francija). Kardinal Lienart je postal škof v Lille leta 1928, za kardinala pa ga je imenoval Pij XI. leta 1930.

Ukinjen papeški dvor

29. marca je sv. oče ukinil „papeški dvor“. S tem so odpravljeni častni naslovi starih rimskih plemiških družin. To je najbolj občutena sprememba v dosedanji preosnovi rimske kurije. S tem se Cerkev spet želi približati skromnosti Jezusa iz Nazareta, ki se ni sramoval imenovati mizarjev sin.

Zbor laičkih svetovalcev

29. marca je Pavel VI. naznanil, da bo ustanovil „zbor laičkih svetovalcev“, katerega bo sestavljalo tri-deset svetovno izrazitih katoliških laikov. Njihova področja bodo obsegala družbena občila (radio, TV idr.), medicino, pravo, umetnost idr. 24 članov bo živelo v Rimu, 6 častnih članov pa v različnih državah.

Kardinal Mindženty ostane

Madžarski kardinal Mindženty bo verjetno za stalno ostal na severno-ameriškem poslanstvu v Budimpešti. Komunistična vlada namreč noče preklicati obsodbe na dosmrtno ječo iz l. 1949 in ne spolni drugih pogojev, katere je predlagal kardinal za ureditev položaja.

med nami v Argentini

V mesecu marcu in v prvih dneh aprila je bilo med nami v Argentini spet nekaj novic. Najvažnejše so bile: velikonočne duhovne obnove, pričetek slovenskih šol, občna zbora mladinskih organizacij, izid Zbornika Svobodne Slovenije za leto 1968, občni zbor „Zedinjene Slovenije“, tombola v Ramos Mejía, igra „Slehernik“ in mladinske duhovne vaje ter roditeljski sestanki.

Velikonočne duhovne obnove. Za veliko noč so bile tudi letos duhovne obnove. Na področju Velikega Buenos Airesa, kjer živi največ naših rojakov, so bile na enajstih krajih. Ti so: Berazategui, Carapachay, Ezeiza, Hurlingham, Morón, Castelar, Ramos Mejía, San Fernando, San Justo, Slovenska vas in San Martín. Msgr. Anton Orehar je pridigal v San Martinu in na Ezeizi. G. svetnik Košmerlj in g. Borštnar v Carapachayu. G. župnik Markič v San Ju-

stu. G. župnik Matija Lamovšek v Hurlinghamu in v Moronu. G. dr. Franc Gnidovec v Castelarju. G. Franc Sodja C. M. v Ramos Mejía. G. župnik Štefan Novak v Slovenski vasi, G. Jurij Rode v San Fernandu; g. dr. Starc pa v Berazateguiju. Udeležba na obnovah je bila precej dobra.

Pričetek slovenskih šol. V nedeljo, 3. marca, je bil v Slovenski hiši v Buenos Airesu pričetek slovenskih osnovnih šol. Najprej je bila sv. maša, katero je daroval g. msgr. Orehar. Petje je spremljal na harmoniju g. Štefan Drenšek. Po maši so pa otroci iz Hurlinghama, kjer poučuje g. učiteljica Katica Kovač, vprizorili igro: V Indijo Koromandijo. Režiral je g. Maks Borštnik. Sceno je zamislil g. Frido Beznik; izdelal pa jo je g. Vovk.

Slovenska šola je v letošnjem letu na 13 krajih: Berazategui, Bari-

loche, Buenos Aires, Carapachay, Castelar, Hurlingham, Mendoza, Miramar, Ramos Mejía, San Justo, San Martín, San Miguel in Slovenska vas. Vseh otrok je okrog 700.

Slovenski srednješolski tečaj pa obiskuje nad 130 dijakinj in dijakov. Pričetna sv. maša je bila v soboto, 23. marca, v Slovenski hiši. En tečaj je v Slovenski hiši (96 dijakov in dijakinj), drugi pa v Slovenski vasi.

Zbornik „Svobodne Slovenije“ 1968. Za veliko noč je v založbi „Svobodne Slovenije“ izšla reprezentativna knjiga, ki ima 324 strani.

Pri Zborniku, katerega so uredili gg. Miloš Stare, Joško Krošelj, Pavel Fajdiga in Slavimir Batagelj, je sodelovalo 54 ljudi: 27 iz Argentine, 1 iz Avstralije, 1 iz Čila, 3 iz Kanade, 8 iz Evrope, 9 iz ZDA, 4 iz Slovenije, 1 iz Koroške in 1 iz Primorske.

Knjiga jr razdeljena v šest poglavij. Uvod je napisal univ. prof. dr. Milan Komar in ima naslov: Čas v zdomstvu. 1. poglavje (sestavil dr. Anton Podstenar) se glasi: Boj slovenske manjšine v krški škofiji na Koroškem za verski pouk otrok v slovenščini. 2. poglavje so razprave — dokumenti — pričevanja: Svoboda po kapljicah (dr. Ljubo Sirc); Katolicizem, klerikalizem in pluralizem (dr. Viktor Antolin); Upor in zator pisateljev pod komunističnimi diktaturami (dr. Tine Debeljak); Sodobna umetnost v Sloveniji in ZDA (France Gorše); Križev pot ruske pravoslavne Cerkve (Anton Ilc); Ju-

goslovansko gospodarstvo na začetku 1968 (dr. Ljubo Sirc), Glosa k prvi slovenski vladi 1918 (Ivan Dolenc); Dokument k smrti Izidorja Cankarja (dr. Tine Debeljak); Moja srečanja z gen. Rupnikom (Ignacij Hren).

Tretje poglavje „Slovenska žena doma in v svetu“ je zbrala in uredila Anica Kraljeva. Pri tem so sodelovali: dr. J. K.; Anica Kralj, Nada Sekolec, Slavka Roex-Brečko, Milena Šoukalova, Renata Kozina, M. S., Zora Saksida, A. A, Slovenija, B. B. Slovenija, C. C. Slovenija, Pavlina Dobovškova, Naca Osterčeva in A. B., Argentina.

„Slovenstvu v čast — narodu v ponos“ je naslov 4. poglavja. Vrsti dosedanjih delavcev, ki so ponesti slovensko ime v tuji svet se v tem Zborniku pridružujejo: dr. Tine Debeljak, Karel Mauser, dr. Ljubo Sirc in dr. Jože Velikonja.

5. poglavje se glasi: Pogledi in misli mladih, Zbrali so ga: Tine Debeljak ml., Andrej Fink in Tone Mizerit. Sodelujejo pa: Stane Žakelj, Andrej Fink, Elizabeta Mele, Mila Hribar, Tine Vivod, Metka Mizerit, Tine Debeljak ml. in Tone Mizerit.

Zadnje poglavje nosi naslov Razgledi: V spomin našim rajnim, Slovenci v izseljenstvu, Slovenci v zamejstvu, Slovenska beseda in pesem.

Zbornik pa zaključita: Poročilo Zdravka Novaka o knjižnih izdajah in članek Janka Hafnerja: „Krstna predstava velerakete „Saturn 5“.

Ovitek: „Polet“ in zaglavne vije je izdelal akad. kipar in slikar France Gorše. Umetniško prilogo pa je uredil slikar Ivan Bukovec.

Občni zbor „Zedinjene Slovenije.
V nedeljo, 24. marca, je bil v Slovenski hiši v Buenos Airesu 21. redni občni zbor društva „Zedinjena Slovenija“. S tem datumom pa je v zvezi drug datum: 20-letnica obstoja društva. 25. januarja 1948 je namreč g. msgr. Janez Hladnik sklical ustanovni občni zbor Društva Slovencev, ki se je pozneje preimenovalo v društvo Zedinjena Slovenija. Društvu, ki ima nad 1.000 članic in članov, so doslej predsedovali gg. Miloš Stare, raj. ing. Mozetič, prof. Hrovat in sedaj Božidar Fink. Slavnostni govornik na občnem zboru je bil dolgoletni odbornik, tajnik in podpredsednik g. Franc Pernišek.

Roditeljski sestanki. Ob pričetku slovenske šole je bila v Velikem Bs. Airesu vrsta lepo obiskanih roditeljskih sestankov. G. msgr. Anton Orehar je predaval o temi: „Vzgoja staršev“ v Ramos Mejii, San Justu, Carapachayu in v San Martinu. G. nadzornik Majhen pa v Slovenski vasi in Moronu o temi „Starši in učitelj“.

Mladinske duhovne vaje. V mesecu marcu je g. Primož Langus vodil 4 skupine duhovnih vaj za dekleta in fante. V 1. skupini so bila dekleta od 16. leta starosti, v drugi pa mlajša. Obojih se je udeležilo nad 100. Fantov pa je prišlo na duhovne voje 62, in sicer 39 starih nad 16 let in 23 mlajših. Zadnje tri duhovne vaje so bile v Škofovem zavodu v Adrogeju.

CESAR JE POLNO SRCE

PASTIRSKO PISMO

Česar je polno srce, to usta govore, pravi narodni pregovor. Če boste prebirali in poslušali verske stvari, vam ne bo težko o tem tudi drugim govoriti, najprej v družinskem krogu, potem pa tudi med prijatelji in znanci. In če bo treba, vam bo Sveti Duh dal moči, da boste pričali za Kristusa tudi pred poglavarji in kralji.

Priznavati Kristusa pred svetom je naša težka dolžnost. „Vsakega torej, kdor bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih; kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih“ (Mt 10, 33).

Če se bomo držali svoje vere in pričali zanjo pred svetom, bomo lahko govorili ob slovesu s tega sveta z apostolom: „Dobri boj sem dobojeval, vero ohranil, pripravljena mi je krona pravice“ (Tim 4, 7).

Slovenski škofje

Bratovski obed

PASTIRSKO PISMO

Popolna udeležba pri sveti maši vključuje tudi sveto obhajilo, daritveni obed. Če se res v pravem duhu udeležujemo nedeljskega bogoslužja, se na začetku očiščujemo svojih grehov, potem se Bogu v molitvi priporočimo, okrepitev vero s poslušanjem božje besede in nato darujemo nebeškemu Očetu Kristusa in nas same — Kristusove ude. Nebeški Oče nas nato povabi na gostijo, kjer nam daje kot svoj dar uživati presveto Jezusovo telo. Temu se pridružuje Gospodovo vabilo: „Kdor je moje telo in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil naslednji dan“ (Jan 6, 54). V prvih apostolskih časih so se vsi udeleženci mašne daritve udeležili tudi daritvenega obeda. Tu in tam, kjer je v župniji močno razvito versko življenje, je še danes tako.

In ko imate, dragi verniki, pravega živega Kristusa v svojih srcih, ali niste potem še bolj bratje med seboj, „posamezni pa med seboj udje“ (Rimlj 12, 6)? Bogoslužje svete maše je najmočnejše

sredstvo za gojitev in utrjevanje župnijskega občestva. Okrog istega oltarja stojijo člani župnijske skupnosti, iste molitve opravljajo za iste namene, iste pesmi pojejo. isto vero izpovedujejo, istega Očeta slavijo in mu darujejo istega Kristusa in končno se hranijo z istim Gospodovim telesom, ki ima vso sladkost, pa tudi vso moč v sebi. Ali bo potem še tako težko postavljati most prijateljstva in delovne župnijske skupnosti? Ko nas Cerkev obvezuje k nedeljskemu in prazničnemu bogoslužju, ima pred očmi te neprecenljive vrednote, iz katerih se obnavlja in poživlja naša vera ter dobivamo dovolj moči za nadaljnje skupno romanje proti nebeški domovini, ki je naš končni cilj. Tu se srečujemo drug z drugim in tako se utrjuje župnijska skupnost.

S tem pa tudi v največji meri opravljamo službo splošnega duhovstva, za katero smo po krstu in birni posvečeni. To službo, ki jo opravljamo pri maši, potem nadaljujemo, ko svoja dela, molitve, apostolske pobude, zakonsko in družinsko življenje, duševni in telesni počitek, pa tudi nadloge življenja potrpežljivo prenašamo, da postanemo duhovne daritve, prijetne Bogu po Jezusu Kristusu (Prim. Cerkev 34).

Slovenski škofje

spomini poročevavca iz Kristusovih časov

P. J. M. Heredia D. J. — Jože Kremžar

10. Anov rojstni dan

Snoči sem se udeležil velikega sprejema, katerega so Anovi sinovi in njegov zet priredili v čast njegovi osemdesetletnici.

Na tem silno velikem sprejemu so bili najvidnejši povabljeni vseh jeruzalemskih verskih in političnih strank, prav tako tudi uglednejši možje, med katerimi se prištevava tudi midva s Samuelom.

Povabljeni so bili...

Največ je bilo seveda Saducejev. K tem pripadajo možje velikoduhovniških rodovin in bivši veliki duhovniki. Vsi tisti, ki veljajo za izraelsko plemstvo, so bili oblečeni v dragocena slavnostna oblačila.

Farizeji so v svoji že skoraj prirojeni hinavščini zaradi teh oblek med seboj gođrnjali in se zmrdovali, a so se tudi sami hoteli prav tako postaviti. Zato so tudi sami prišli na večerjo v sijaju svojih najboljših svilenih z zlatom vezanih oblek.

Vabilu so se odzvali tudi pismarji in učitelji postave.

Celo preprosti Eseni so prišli čestitat Anu, ki sicer ni bil več veliki duhovnik, pač pa vodja izraelske politike. Dasi je bil brez vsake vidne odgovornosti, je dejansko vodil vse verske, gospodarske in družbene zadeve v Jeruzalemu.

Zato so mu prihiteli čestitat tudi herodovci.

Celo cesarski namestnik Poncij Pilat je poslal zastopstvo visokih rimskih častnikov, da mogočnemu in bogatemu osemdesetletniku v njegovem imenu izroče spoštovanje.

Lahko bi torej rekli, da je bil snoči zbran v prekrasnem stebrišču Anove hiše „ves Jeruzalem“.

Krasna dvorana

Vitki Salomonovi stebri so bili okrašeni s cvetličnimi vencii. Z obokov in stropov je viselo mešteto svetilk, ki so po vsem prostoru širile nežno svetlobo.

Na zgornjem koncu štirikotnega

prostora je bil postavljen slonokosten prestol, na katerem je sedel častitljiv starec. Ob obeh straneh prestola so se v velikih sedmeroramnih svečnikih iskriale velike debele sveče iz lepo dišečga voska.

Vse je bilo tako slikovito, da ni moglo biti bolje: bele duhovniške tunike iz najboljšega platna so se mešale z večbarvnimi farizejskimi, blesteči rimski oklepi, skromna oblačila menihov Esenov ter pisana in bahata obleka herodovcev! Godba na harfe, citre in psaltre je rahlo igrala, da ne bi motila pogovorov številnih skupin.

Kakšen je bil Ana?

Ana na prestolu je zbujal spoštovanje. Po dostojanstvenosti in častitljivosti bi ga ne prekosil niti prelepi kralj Salomon. Ko je vstal s prestola in stopil med povabljenec, so ga vsi občudovali, kako postaven je še. Osemdeset zim mu še ni moglo upogniti visoke postave. Na sebi je imel dragoceno tuniko hijacintove barve. Opanan je bil s širokim, pisanim blagom iz čiste svile. Na glavi mu je blestela mitra v obliki dveh polmesecev, vsa z zlatom vezana. Obraz mu je bil častitljiv. Gosta bela, svilena in skrbno negovana brada mu je segala do polovice prsi. Nad orlovskim nosom so se bočile sive obrvi, jekleno temne oči pa so razodevale odločen značaj. Vsa njegova drža je pričala, da je ta mož vaje ukazovati in da se mu vsi pokoravajo. Glas mu je bil globok, korak pa trden in brezobziren. Dasi se je zdaj prijazno sme-

hljal, bi mu jaz ne hodil rad v nepotje. Mislim, da bi ta človek smehljal, je mogel zagrešiti največje zločine. Kar poznalo se mu je, da bi pomandral vsakogar, ki bi se mu perstavljal.

...in Kajfa?

Ob njem je stal zalit in debeluhast možic, majhnih in nemirnih oči, redke črne in nepravilne brade. Trebuh mu je bil kar se da obilen. Debele in zmeraj potne roke je venomer nosil k ustom in si grizel nohte. Kadar se je zasmel se je pokazalo nepravilno rumeno zobovje. Usta je neprestano odpiral in zapiral, kakor da bi jedel. Pot je kar curljal od njega in razširjal od sile zoprni duh. Poznalo se mu je, da ni Krstnikov učenec.

Oblečen je bil v tuniko iz dragocenega blaga. Nad njo je nosil še drugo, krajšo, obrobljeno z zlatimi zvončki in margoronovimi jabolki, da je zazvončkljalo, kadar se je prestopil. Na glavi je imel bogato mitro, podobno oni, ki jo je nosil njegov tast.

Ta zoprna prikazen je bil namreč Jožef Kajfa ali Kefa, letošnji veliki duhovnik, kakor mi je povedal Samuel. Hodil je kakor po jajcih, ker je na nogah imel polno kurjih oces in obtiskov. Vedel se je hlapčevsko kakor človek, ki je vajen priklanjati se višjim, do nižjih pa biti krut in neusmiljen.

Da sem tega človeka pravilno presojal, mi je kasneje potrdil tovariš, ki ga je že poprej poznal.

Ko sem si vse to ogledoval, je pristopil Samuel:

„Vidiš onole skupino bogato obleženih ljudi?“

„Kdo pa so?“

„Poglarvarji štirih duhovniških rodovin: Boeti, Kantari, Hanani in Fabi ki jih ljudstvo iz vsega srca sovraži. Nad vsem gospodarijo. So veliki živinski trgovci, ki so se postali trgovine z živino, namenjeno za tempeljske daritve. Po jeruzalemskih ulicah boš lahko slišal prepevati tole zbadljivko: ‘Kakšna nadloga so ti Boeti! Preklete njihove sulice! Kakšna nadloga so ti Kantari! Prekleta njihova obrekljiva peresa! Kakšna nadloga so ti Hanani! Preklet njih gadji jezik! Kakšna nadloga so ti Fabi! Prekleta njihova rokovnjaška klapa!’“

„Kaj... tudi tu imajo rokovnjaške klope?“ se zasmejem.

„Pa še kakšne! Kadar začno ljudje godrnjati, na primer, ker se je podražilo vino ali olje tedaj Fabi, ki imajo monopol nad obojim, spuste nad nje svoje klope. In ti v nočni temi brez usmiljenja premlatijo nesrečne trgovce, kateri so se drznili kaj ugovarjati.“

„S čim pa trgujejo Hanani?“

„Kar bliže k njim stopi pa jih boš slišal. Saj ne govore o ničemer drugem ko le o kupčiji,“ je odgovoril Samuel.

Res sem pristopil. Menili so se o živini, o jancih in kozličih, o volni in mleku ter o siru, ki ga izdelujejo. Samo o takšnih rečeh so se pogovarjali ti ljudje, katere bi moralo

po ljudski sodbi zanimati le kako bi v svetem templju Boga častili. Bili pa so le živinski trgovci. Na njih je duhovniško bilo le še ime in pa priložnost, da so mogli prodajati klavne živali za daritve. V dno srca sem bil zadet. Mi razpršeni Izraelci smo pa mislili, da so palestinski kaj boljši od nas. Zlasti o duhovnikih smo le dobro mislili.

„Le nič se nikar ne zgražaj nad tem,“ je vzdihnil Samuel. „Najhujše je namreč tisto, česar ne vidiš.“

„Miselnost teh ljudi. Saducejci so ki nič ne verujejo, kakor sem ti že namignil. Drže se naukov starega Sadoka, po katerem se imenujejo. Ne verujejo niti v neumrljivost duše, niti v božjo previdnost, niti v nič drugega, razen kar jim življenje nudi. So ljudje tiste vrste, ki govorijo: „Pijmo in jejmo, ker bomo jutri umrli!“

Rimske navade

Kakor da bi dejstva hotela potrditi besede mojega pobožnega prijatelja se je v tem hipu vsulo v dvorano polno sužnjeve s polnimi skledami nadevanih kolačev, sladkega sadja, posušenega sadja, slastnih obloženih kruhov z najfinejšim sirom in okusnih sladkarij. Za temi so prišli drugi, ki so na podnosih nosili čaše, v katere so spet tretji po gostovi želji natakali bodisi sijajna domača ali pa falernska vina.

„Saj je to kar rimska gostija!“ sem nejevoljno vzkliknil.

„Naj že bo rimska ali grška ali egipčanska ali katera si bodi, le judovska ni,“ je odvrnil Samuel. „In

ni dostojna nobene izraelske družine, kaj šele dudovniških družin. A vse bi še bilo, ko bi nam ti odpadli Abrahamovi sinovi prinašali samo rimske navade.“

Ti so krivi

„Kaj drugega pa so še prinesli?“

„Popolno podložnost in vdanost Rimu,“ mi je Izraelec ogorčeno odgovoril. „Brez vpliva teh ljudi bi Rim tukaj ne imel tiste moči, ki jo ima. Če bi jih tako velikodušno ne podpiral veliki duhovniki s svojim spremstvom, bi bili Rimljani v večnih stiskah. Napadali bi jih vsi Izraelci, ki so dobre volje, zlasti pa Galilejci. Ti so se tujcu stalno upirali in ga stiskali.“

Ampak tale Ana, ki je središče in glava vsega gibanja za Rim, se ne naveliča priporočati, da moramo biti podložni in pametni. To govorenje je njemu in njegovim pripomočnikom da so mogli s tempeljskim zlatom, ki ga sami upravljajo, plačati podkupnino in kupiti službo velikega duhovnika.“

Od pravične jeze se je dobremu možu glas tresel ko se je spominjal teh podlosti: „Zgolj zaradi tebe sem prišel na to slavnost, ker bi sicer nikoli ne prestopil praga te preklete hiše.“

Sram me je bilo

Hreščec glas je zmotil najin pogovor. Kakor vsi drugi sem tudi jaz držal v roki čašo, ki mi jo je bil strežnik napolnil z vinom iz Kane. Jaz namreč povsod najrajši pijem tisto,

kar je zraslo na tamkajšnjih domačih tleh. Samuel pa ni maral nič vzeti, ker je slutil, kaj še pride.

Vreščal je tisti debeluh z mišji mi očmi in s kraguljčki na tuniki. V svojem in v imenu prijateljev je s čašo napil Anu ter povabil vse navzoče, naj pijejo na starčevo zdravje. Samuel mu je pri teh besedah vpričo vseh brezobzirno pokazal hrbet. Meni pa se je zdelo — odkrito priznam svojo slabost — da bi ne bilo spodobno, če se ne odzovem gostiteljevemu vabilu. Zato sem dvignil čašo in tudi pil na Anino zdravje... Samuel me je pomilovalno pogledal, ko bi se prav tedaj ne bil s svojim globokim glasom oglasil osemdesetletnik, mislim, da bi mi Samuel ne bil prizanesel upravičene očitke, da sem strahopetec... Sam sebi pa sem se izgovarjal, češ, da tako velevajo pravila lepega vedenja.

Po nekaj splošnih zahvalnih besedah velikemu duhovniku in njegovim ljudem je z vso nesramnostjo nagovoril navzoče Rimljane, katerim pa se ni zdelo niti vredno, da bi vstali. Nehal je govoriti aramejsko, kakor je pričel, ter začel po grško na vse pretege hvaliti Rim in cesarja. Končal je z besedami: „Deležen sem časti, da pripadam krožku ‘cesarjevih prijateljev’ — ‘Amici Caesaris’,“ nakar so vsi odgovorili: „Amen!“ Zdaj se nisem več spozabil, ampak sem naglo popil svojo časo vina. Dasi je bilo izvrstno, se mi je vendarle zdelo grenko; prav gotovo zaradi sramote ki sem jo skrivaj občutil v sebi.

Bo še.

ZLATO VEČNEGA JUDA

Hugo Wast

„Imam vam povedati mnogo skrivnosti. Čez tri dni, v petek bom govoril z vami. Bodite pripravljeni ob osmih.“

„Da bi šla ob osmih zdoma?“

„Da. Kaj vam ni prav?“

„To je smešno. Ob osmih zjutraj...“

„Kar naredite vi, Marta, ni v Buenos Airesu nikdar smešno, ampak se spremeni v modo.“

„Torej gre za to, da začnem modo vstajanja ob osmih.“

Ne gre za to, da bi tega nihče ne vedel. Nujno potrebno je, da ostane stvar skrivna...“

„Ne delaj ceremonij, reci mi Mauricio kakor tovarišu.“

„Za Boga, gospod Kohen...“

„Skrivnost je samo ena in ta vsebuje vse druge. Za mojo zvezo z vami ne sme vedeti nihče.“

Marta Blumenova je začutila, da se ji obeta neka skrivna dogodivščina. To jo je vleklo, da je odgovorila:

„Dobro! Kam pa pojdeva!“

„Oprostite, da sem danes jaz tisti, ki bo pretrgal zvezo. Moram ujeti vlak. Nocoj bom dvesto kilometrov od tu. Torej v petek!“

Dekleta je mučila radovednost. Rada bi bila povprašala očeta, kakšno nasprotstvo je med njim in med Kohenom, a čuden nemir ji ni dal do besede.

Pretekla sta dva dneva in v petek se je zbudila prej kakor po navadi. Natančno ob osmih je zabrnal telefon.

Marta Blumenova je prvič z romantično nepotrpežljivostjo čakala na to znamenje.

VII.

Znamenje Antikristovo

„Večkrat sem že slišal, Marta, da so prišli časi, ko je človek lahko zabogatel. Da, danes pravih kupčij sploh ni več.“

„Mislim, da to ne drži, zakaj moj oče še zmeraj dela dobre kupčije.“

„Imejte usmiljenje, Marta. Stražnik bo meni, ki sem lastnik avtomobila, zapisal kazen zaradi prehitre vožnje. Vozite res izvrstno, a preveč ste predrzni. Ljudje se kar ustavljajo in gledajo.“

„Kaj me karate! Poglejte, kako oni starec maha!“

„Vaš oče sklepa dobre kupčije, verjamem. V petih letih bo imel sto milijonov več kakor danes.“

„Srečni človek! Pa mislite, da je on edini te vrste?“

„Ne, zatrdno ne. So še drugi, ki bogatijo prav tako uspešno kot on.“

„Kdo so ti?“

„Če vam povem imena, boste mislili, da vam navajam stran iz svetega pisma: Jakob, Salomon, Nefitali, Eleazar.“

„Vsi sami Judje“

„Da. A kaj moremo Judje za to, če kristjani ne znajo trgovati.“

Marta se je zasmejala in nadaljevala:

„Ko bo krize konec, bodo šli po gobe in tisti, ki so bili vedno siromaki se bodo izgovarjali z večnim opravičilom: tudi mi bi lahko kupovali papirje za pol cene in hiše za petino, samo denarja nismo imeli.“

„To je tisti veliki vzrok! Ni dovolj, da človek kupčijo vidi in ve zanj imeti mora denar, da jo izvede.“

„Z lastnim denarjem trgujejo skoraj samo branjarji. Finančnik dela svoje pogodbe z drugim. Če gre podjetje dobro, služita finančnik in njegov dolžnik, če pa slabo izgubi

samo dolžnik. Treba je le stakniti dobro kupčijo in obenem dolžnika, ki ima kaj srebra.“

„Vašega cinizma me je kar strah, veste...“

„Vprašajte očeta, če ni delal tako.“

„Ne dvomim o tem vendar vi...“

„Jaz kakor drugi. Sicer še zdaleč nisem bogat. V primeri z vašim očetom sem berač. A prej kakor v dveh letih se bova spoprijela. Kdor bo premagan pojde s trebuhom za kruhom.“

Marta ni mogla prikriti, da so te besede učinkovale nanjo. Na Kohenur ni bilo ne baharije, ne cinizma. Iz njega je govorila brezobzirna odkritost, ki je izražala zavestno in trdno moč.

„In koliko bo dobil zmagovalec?“

„Kolikor hočete. Sto, dve sto, pet sto milijonov. V tej višini številke ne pomenijo več veliko. Važen je položaj: gre za to ali boš prvi, poglavar, ali pa boš le nekdo izmed toliko drugih.“

„In mislite premagati mojega očeta?“

„Da.“

„Ne boste zmagali.“

„Zakaj ne?“

„Ker preveč govorite, tako, da bo zvedel o tem.“

„Ali mi verjamete, Marta, da tega nikomur ne pripovedujem?“

„Meni že.“

„Vam že, ker ste edini človek, ki kaj takega hoče poslušati. Pripovedujem vam zato ker boste moja zaveznica.“

„Kakšne nesmiselne reči govori-te! Jaz, vaša zaveznica proti očetu? In zakaj neki?“

Objel jo je z ognjenim pogledom:

„Slabo sem povedal, ne boste moja zaveznica, ampak zaveznica Kahala.“

„Kaj je Kahal?“

„Že samo to da niste še nikdar slišali nič o Kahalu, priča proti vašemu očetu. On, ne jaz, bi vas moral seznaniti z judovstvom.“

Marta mu je vsa zmedena in vznemirjena odgovorila:

„Ne pripovedujte mi ničesar več, prosim vas.“

„Zdaj ni čas, da bi prosili. Razložil vam bom, vi pa boste vse ohranili zase.“

Avto je ta trenutek prišel na Avenida de la Plata in je v drznem ovinku na Calle Directorio zavil proti Linierskim klavnicam.

V tem oddaljenem kotu mesta blizu Mestne hladilnice, kjer vsak dan zakoljejo po štiri tisoč juncev in krav, da neizmerno število prebivalcev dobi vsak dan tisoč ton mesa, ki ga porabijo v štiriindvajsetih urah, se gnetejo kmetje, ki so prišli s polj, živinorejci in njihovi hlapci, mesarji, ki koljejo živino, siromaki, ki preže na delo in na srečo in še deset vrst drugih ljudi, ubogih in bogatih, ne da bi jih bilo moči dosti razlikovati med sabo. Vsi, ki se prerivajo tod, čutijo v sebi poklic za kupčije, usoda pa si izbira med njimi svoje ljubljence.

Ob določenih urah gredo v go-

stilno čez cesto na grizljaj in na kozarec vina.

Gostilna je velika. Mize so razsejane brez reda po njej. Ljudje sedajo k njim, ne da bi se kaj dosti priklanjalj. Nekateri imajo suknje, drugi ne. Veliki ventilatorji pod stropom vrte svoje lopate in odganjajo muhe ter redčijo težki, vlažni zrak. Diši po tplem mesu.

Ognjišče s krioško mrežo za pečenje mesa je tik ob vratih, da si vsakdo takoj, ko vstopi v gostilno naroči, kar mu je všeč.

Nad velikim ognjiščem je napušč za zračenje. Na ognjišču preprosta železna mreža nad žarečim ogljem iz janeževine. V loncih se cvro debeli vampi, kosi stegen, rebra, drobje, vse v sočnih omakah, ki jih kuhar meša in počenja z veliko zajemalko.

Mauricio Kohen je Marti po telefonu opisal kraj kamor bosta šla in je takoj v njej zbudil žilico za dogodivščine.

„Tam,“ je dostavil „vas ne bo nihče spoznal.“

Ko sta sedla v soparno gostilno, je prišel strežnik z zavihanimi rokavi in jima predlagal, naj naročita jetra, ocvrta na hitro.

„Ali so sveža?“ je kar tako vprašala Marta.

„Tako sveža, gospodična, da bi jih surova pojedli če vam jih po-kažem...“

„Dobro, prinesite.“

„In malo solatice s čebulico in paradižnički? In pol stekleničice domačega vina? In malo prave kmečke klobasice? In kavo?“

„Da, privlecite vse, bomo že videli.“

Sedla sta v kot. To je bila nepotrebna previdnost. V gostilni je bilo kakih petdeset ljudi vseh vrst, ki so se razgovarjali o kupčijah ali pa premišljevali o njih. Toda niti enemu se ni zdelo vredno, da bi bil vrgel pol pogleda na elegantno gospodo z rumenega vozila.

„Razložite mi zdaj, Kohen, zakaj mi pravite, da sem vašega rodu?“

„Sem vas s tem razžalil?“

Marta je zardela. Po očetovi rodbini je bila Judinja, ampak ni hotela tega priznavati, ker so v visoki družbi vse ljudi tega rodu imeli za pritepence.

„Ne, nisem Judinja. Ali hočete, da vam pokažem svoj krstni list? Katoličanka sem.“

„To ni nič. Tudi jaz sem krščen. V dvajsetem letu me je krstil neki škof, ki je zelo ponosen na moje spreobrnjenje.“

„Mojega očeta je tudi krstil škof. Poročil ga je pa nadškof.“

Mauricio Kohen ji je pogledal v zelene oči in zašepetal ji je na uho kakor da je prvič zaupen do nove prijateljice:

„Judovstva mi mogoče uničiti: ni ga ne krsta z vodo, ne krsta s krvjo, ki bi ga mogel izbrisati. Veliko se jih dela, kakor da so ga zapustili zato, da mu tako bolje služijo. V Buenos Airesu poznam enega samega pravega odpadnika...“

Iz njegovih ust je donelo pričanje in ponos ne zasmehljivost ali kaj drugega.

Marta ga je gledala z občudovanjem. Ta mladi in močni človek, brez predsodkov in brez pomislekov, ki ga je gibala silna strast, jo je spravljal v osuplost in jo osvajal.

„Povejte mi... Ta odpadnik... je moj oče?“

„Da.“

„In jaz, ki sem istega rodu, pa verujem v druge stvari, ali sem tudi jaz odpadnica?“

„Ne, vi ne veste za naše postave, govorite in živite kakor gojimka.“

„Kaj je to?“

„Nevernica, kristjanka, a Juda so vsi drugi narodi na svetu, pa naj bodo katoličani ali budisti ali pogani, gojimi, neverniki. In vi govorite kakor nevernica, pa ste vendar Judinja in boste prišli še do tega, da boste ponosni na to, čeprav vam tega nihče ne pove. Moč Judov je v tem, da znajo skrivati.“

Marta je komaj pokušila obilno jed, ki jo je strežnik postavil na mizo. Popila je kozarec sode. Zdelo se je, da je nepotrpežljiva.

„Skrivnost imate? Kakšno?“

On pa je odrinil svoj krožnik, popil vino in plačal.

„Tu ne morem govoriti: pojdi z menoj, Marta!“

„Kam?“

„K meni.“

„Kako?“ je vzkliknila presenečeno.

Njeni prijatelji niso nikdar rekli, naj bi šla z njimi domov popit kako okrepičilo.

„Ne. Ne morem iti z vami.“

„Moram ti zaupati važne stvari.“

Na cesti to ni mogoče. Česa se bojiš od mene?“

Pogledala ga je po strani.

„Da mi ne bi spet govorili o šotarih v Cedarju in o škrlatnih ustnicah.“

Njegove drzne in trde oči so opozorile, kako neprimerne so bile njene zasmehljive besede.

„Ne mislim vam govoriti o tem, ampak o nečem kar je veliko več kot to. Nobena ženska v Buenos Airesu ne zastopa prave lepote in moči žensk iz mojega rodu bolje kot vi. Premišljal sem o tem in iskal in izmed tisoč in več kot tisoč žená izbral vas. Niti slutili niste da hodim na tihe_m za vami. In kó je prišel trenutek, da sem se prepričal, da ste vi žena, katero sem iskal, sem našel stik z vami ne da bi potreboval posrednikov. Ne recite mi, da sem izgubljal čas.“

Njegova roka je stisnila njeno, ki se je oklepala volana pri avtomobilu.

„Pojdiva k meni!“

Zapovedovalna sladkost njegovega glasu in giba jo je premagala. Kakor bežne jesenske megle so se ji razpršili pomisleki.

Njena duša je bila gola in je drhtela. Prvič v življenju. Marta je začutila v sebi tok judovske krvi in zazdelo se ji je, da sliši skrivnostno vzklikanje:

„Tja do pokrajin Danovih je že slišati razgetanje konj...“

„Kaj to pomeni? Povejte...“

„To so besede preroka Jeremija, ki naznanja tistega, ki bo prišel v svojem lastnem imenu.“

„Nikdar mi ni še nihče govoril teh stvari. Kaj je Dan? Kdo je, ki bo prišel v svojem lastnem imenu?“

„Dan je eden izmed dvanaajstih Izraelovih rodov in te besede govore o Antikristu, ki se bo rodil iz tega rodu.“

Marto je zadela strela. Mrmrala je:

„Antikrist! Tisti ki mora priti na koncu časov, da bo Kristus vzel gospodstvo nad svetom in ljubezen ljudi.“

V samostanu je nekoč brala knjigo o Antikristu katerega pravo ime je skrito v številki 666 in kateremu sveto pismo pravi: „zver, ki je prišla iz brezna človek greha, višek obupa.“

Odmev teh besed, ki jih je brala v otroških letih, jo je udaril v čelo kakor kamen. Ona, katoličanka, ki je pri prvem obhajilu s čisto dušo sprejela Kristusovo telo, bo odpadla od Njega iz prazne in nevarne razdovednosti po tistih skrivnostih?

In kdo je bil človek, ki se je polastil njene roke in ji skozi rokavico dal čutiti toploto svoje krvi? Komaj sta spregovorila med seboj nekaj besed: niti ni vedela za njegova čustva, za njegove navade, za njegove namene.

„Nisem brala svetega pisma,“ je rekla kakor da se opravičuje. „Ne vem nič tega, kar veste vi, in vaše nerazumljive besede me polnijo s strahom.“

„Česa ne razumete?“ je izpraševal prijazno kakor učitelj, ki uči otroka.

„Ne razumem, kako se more posloven človek (ki je sposoben uničiti nasprotnika, kakršen je moj oče, spremeniti tako, kakor ste se spremenili vi, in mi govoriti kakor govore duhovniki in prerokci.“

„Jasno,“ je vzkliknil, „ne morete se kar na mah rešiti svoje gojimske narave. Tudi ne morete takoj razumeti prave judovske duše, jasne in skrivnostne obenem. Zato se pohujšujete nad tem, kar se vam zdi, da si nasprotuje.“

„Res, nasprotuje si,“ je ponovila na tihem.

Čudno naključje! Ona, ki je ljubila samostojnost bolj kakor življenje, je čutila čudno ugodje v tem, da jo je nekdo obladoval in premagoval. Vse njeno življenje je bilo pravzaprav neskončna vrsta muh razvajenega otroka.

Nenadno pa je njeno nečimrnost uničilo močno žustvo, podobno ljubezni in jo spremenilo v poslušno in krotko bitje, da je bila kakor speči otrok.

In da je Kohen ne bi zaničeval, češ de se pretvarja in da je otročja, je skušala razburjenje prikriti.

Uganil je njene misli.

„Ubogo gojimsko bitje! Rado bi vedelo, kakšni smo? Obrni oči sama vase in boš vedela, ne da bi ti jaz kaj razlagal. Toda v tebi je tisto večno nasprotje judovske duše: izbrano ljudstvo smo, obenem pa ljudje trde pameti. Določeni smo, da bomo zagospodovali svetu, pa nimamo domovine. Naša sveta knjiga, Talmud, je bolj premetena razpra-

va o trgovini, kakor pa bi jo mogel napisati najbolj prebrisan bančnik. Postavljamo oltarje Mojzesu, a ni še dobro odnesel petá, že prosimo Arona, naj nam naredi malika. In najvišji duhovnik v Izraelu je naredil s svojimi rokami zlato tele: „Izrael, glej tvoj bog.“

„Čudno, res.“

„Za vse to je ključ.“

„Pokaži mi ga.“

„Judje smo mistiki in verniki, toda naše upanje velja samo bogastvu tega sveta. Ne vemo, da je še kaj več kot to, in smo svoj raj postavili na zemljo. Bog nas ni ustvaril, da bi si osvojili nebo, ampak da gospodujemo zemlji. To je naša vera. Že šest tisoč let upamo na Mesijo, našega kralja, ki bo osvojil svet.“

Kohen je opazoval svojo lepo spremljevalko, ki je molčala in imela oči zaprte, tako so jo njegove bleščeče prerokbe zaslepile.

Avtomobil pa, ki ga je vodila njena trdna roka, je požiral vrste hiš, mirne ceste, vrtinčaste velike ulice parke, ki so polnili zrak s tropskim dišavjem.

„Ob tej cesti je moja hiša,“ je rekel nenadno. „Druga na levi.“

Ni marala poslušati in je vozila po sredi.

„Kaj delaš? Nočeš iti z mano?“

„Ne!“

„Da! Zapelji do parka in vrniva se. To, kar ti nameravam povedati, ne morem povedati na cesti.“

„Kaj mi boste povedali? Govorite o Mesiju, ki mora priti. Jaz

sem katoličanka in verujem, da je Mesija že prišel in da je Kristus Bog.“

Objel jo je z mračnim pogledom in ji odgovoril počasi, ker ga je njeno govorjenje zadelo v dušo kakor bogokletstvo.

„Kristus ni Mesija, Kristus je slepar. Pravi Mesija, sin božji, v katerega upamo Judje, ker se bodo po njem spolnile obljube ki jih ima naše ljudstvo, je tisti, ki mu kristjani pravijo Antikrist, čigar imena pa ne bo vedel nihče vse do njegovega prihoda.“

Dekletu je srce hitreje utripalo. On pa jo je prijel za roko in jo potegnil k sebi oblastno in nasilno, kakor da bi bil njen oče ali gospodar.

„Jaz sem katoličanka,“ je ponavljala kar tako, „in verujem da je Kristus Bog.“

Dal ji je drugi sunek, ki jo je zadel do dna srca, da je začela omahovati:

„Deset gojimskih rodov ni dovolj, da bi s svojo nečisto krvjo izmili eno samo kapljo Izraelove krvi. Ali ne čutiš, kako ti v žilah gori neizbrisljivi naš ponos, ti, ki si Judinja od petá pa do bleščečih las na glavi?“

Marta je molčala, da bi bolje slišala drhtenje svojega srca. Res se ji je zazdelo, da je od krsta dalje zmeraj čutila skriti odpor do katoliške vere.

Njegove ošabne oči so metale tako čudno svetlobo, da ga je zaprosila:

„Saj niste vi tisti, ki naj pride v svojem lastnem imenu, kajne da ne?“

Kohen se je izognil norčevanju in odgovoril resno:

„Jaz sem se rodil v Buenos Airesu, Antikrist pa se bo rodil v Jeruzalemu ali v Babiloniji, in ženske ga ne bodo mogle pogledati, ne da bi ga vzljubile.“

Na te zadnje besede je zardela in mu odgovorila:

„Kaj veste vi, kaj se godi v ženskih srcih?“

Zdelo se je, da ni videl njene rdečice.

Avtomobil se je kakor puščica spuščal po Avenidi Alvear.

„Po tej cesti! Tod bova prišla do moje hiše.“

Marta ga je poslušala. Čutila se je omamljeno in v njegovi popolni oblasti.

„Druga na desni! To je moja hiša. Živim sam s strežnikom. Ustavi in izstopiva.“

Avtomobil se je ustavil in Marta je izstopila za Kohenom, ki je odklenil hišna vrata.

Stopila sta v svežo in senčnato vežo. Koraki so odmevali po belem in črnem marmorju. Prostor je bil mračen. Okno je držalo na vrt, kjer je žarelo cvetje glicinij.

„Sedi, Marta. Zakaj imaš žalostne in motne oči? Ne boš odložila klobuka ali vsaj rokavic?“

Čutila je, da se izgublja nekje v senčnih pokrajinah, kjer se ni moči ustaviti.

„Ne bom te naučil samo, kod

drži pot do moje hiše. Kolikokrat si slišala Jezusovo bogokletstvo: Jaz sem pot, resnica in življenje... Ne! Ne poti, ne resnice, ne življenja mi v evangeliju, ampak samo v tisti knjigi, ki je uresničila največji čudež vseh časov.“

„Katera je ta knjiga?“ je vprašala Marta in vzela v roke velik hebrejsko pisan zvezek.

„To je Talmud, naš verski, politični in družbeni zakonik, tisočkrat svetejši kakor sveto pismo.“

„In kaj je tisti presenetljivi čudež?“

„Da se je sto in stoletja ohranil obraz našega ljudstva čist in nezmalichen, čudež je v tem, da se petnajst milijonov Judov ni potopilo v dva tisoč milijonih nasprotnikov in se ni spojilo z njim.“

„Zdi se da je res čudež,“ je dejala Marta.

„Toda,“ je nadaljeval, po zaslugi Talmuda bo to ljudstvo brez dvoma kmalu gospodovalo vsem narodom.“

Marta ga je osuplo gledala. Zamenjala je verjeti, da bi vse to utegnilo biti res in da bo Argentina še pred Antikristovim časom sužnja sinagoge.

Ni ugovarjala. V svojem krščanskem srcu je začutila odpadniški ponos.

Mauricio Kohen je nadaljeval:

„Poslušaj in razumi poti, po katerih bo Izrael prišel do oblasti nad svetom. Bog je dal našemu narodu smisel za moderna osvojevanja ki jih ne izvedeš z mečem ampak z zlatom.“

„Potem bo moj oče lahko kralj,“ je rekla ponosno, on pa je nadaljeval:

„Celo v svetih knjigah gojimo je oznanjeno Izraelovo zmagslavje. Jezus je pri Jakobovem vodnjaku dejal Samarijanki: odrešenje prihaja od Judov. In Pavel, veliki apostol, ponavlja Izaijevo prerokbo: Odrešenik bo prišel s Siona. Največja bitka vseh časov bo na italijanskih in nemških bojiščih: Rim proti Jeruzalemu.“

„Kdo jo bo dobil?“

„Najprej Rim.“

„In potem?“

„Jeruzalem, toda pomni vedno: ne z mečem, ampak z zlatom.“

Opoldne se je Marta vrnila domov, vsa omamljena od apokaliptičnih videnj.

Popoldne je dobila pismo brez podpisa, ki je vsebovalo samo tele zagonetne besede:

„Kralj sionske krvi se bo kmalu rodil.“

„Še korak, in simbolična kača, Izrael, bo ovila vse narode.“

Marta je začutila v sebi tisočletni ponos izvoljenega ljudstva in čutila, da je Judinja po duši in po krvi. Stopila je k ogledalu in se gledala.

Ne! Nikdar ne! Ne na njenem bleščečem čelu, ne na roki se ni kazalo število Antikristovo: 666.

(Bo še)

4 **Koncil**

Cerkev se zanima za sedanje ljudi

Ko se je Cerkev v dialogu sklonila k človeku v ljubezni in zaskrbljenosti zanj, je razumljivo, da je osnova in izhodišče njenega dialoga s človeštvom človek sam in njegovi današnji problemi. Zakaj ti pereči problemi so danes splošno zanimanje vsega človeštva.

OSNOVA IN IZHODIŠČE ČLOVEK

„Cerkev koncila,“ pravi papež v nagovoru ob koncu koncila, „se je mnogo posvečala človeku, kot biva v današnji realnosti, človeku, ki živi in je ves zaposlen sam s seboj,

človeku, ki ni le središče vsega svojega zanimanja, ampak si tudi sam sebe upa imenovati počelo in smisel vse realnosti.“

Koncil se po lastni izjavi „obrača na vse ljudi, da bi osvetlil skrivnost človeka in da bi sodeloval pri iskanju rešitve najvažnejšim vprašanjem našega časa“ (Konst. o Cerkvi v sedanjem svetu 10).

Koncil ponuja, kot sam izjavlja, vsemu človeštvu iskreno sodelovanje Cerkve za vzpostavitev vesoljnega bratstva, ki odgovarja vzvišenemu človekovemu poslanstvu. Cerkev hoče nesebično služiti človeku, kot Kristus, čigar delo nadaljuje, ki je prišel, da bi stregel, ne pa, da bi se mu streglo (prim. Konst. 3). Zakaj, „ker je Bog Oče počelo in cilj nas vseh, smo vsi poklicani k temu, da bi si bili bratje. Zato vsi, ki smo deležni iste človeške in božje poklicanosti, moremo in moramo brez nasilja in brez zahrbtne misli sodelovati pri graditvi sveta v pravem miru“ (Konst. 92).

REŠEVANJE ČLOVEŠKIH PROBLEMOV

Cerkev se ob tem zaveda, da s svojim poslanstvom veliko koristi človeku in človeški družbi (Konst. 40). Vodi človeka k popolnemu razvoju njegove osebnosti, ko brani njegovo svobido in pravice človeške osebe, odkriva

dostojanstvo človeške osebe in smisel človekovega življenja in dela in usmerja človeka na pot ljubezni (Konst. 41).

Cerkev kot enotna božja družina veliko prispeva k enotnosti vesoljne človeške družine. S svojim verskim oznanjanjem ljubezni in prvenstvenih pravic občega blagra blagodejno vpliva na svetna področja človeške družbe in ostvarja v njej pravo notranjo enotnost soglasja src (Konst. 41).

K pravemu namenu in k sreči posameznika in družbe usmerja zakon in družino, kulturo, ekonomsko-socialno in politično življenje, pospešuje mir med narodi in njih bratsko sožitje v vesoljni človeški družini (Konst. 46-90).

ČLOVEŠKA VREDNOST CERKVE

Vse to kaže veliko človeško vrednost delovanja Cerkve, poleg zgozlj religiozne, ki jo morejo ugotoviti tudi nekatoličani, pa tudi nekristjani in neverni.

Ob misli na to človeško vrednost koncilskega prizadevanja pravi papež v zaključnem nagovoru: „Vi, moderni humanisti, ki odklanjate transcendenco najvišjih reči, priznajte koncilu vsaj to za slugo in boste priznali naš novi humanizem: tudi mi — in bolj kot drugi — dvigamo človeka...

Moderna miselnost je vajena vsako stvar presojati po njeni koristnosti. Tedaj mora priznati veliko vrednost koncila, ker vse usmerja v človekovo korist. Zato naj se nikdar ne imenuje brezkoristna vera, kot je katoliška, ki se na koncilu, kar pomeni višek njene zavestnosti in učinkovitosti, izjavlja brez pridrška v korist in za službo človeku. Katoliška religija in človeško življenje tako potrjujejeta svojo povezavo.“

V dialogu s svetom Cerkev izhaja iz skupne osnove človeka in govori o njegovih glavnih problemih, da mu pomaga. S tem se ni izneverila svojemu religioznemu poslanstvu in cilju, čeprav v tem ne oznanja človeku razodete resnice same. Zakaj človeške probleme osvetljuje in rešuje v jasni luči svojega razodetega nauka ter tako oznanja Kristusov nauk v tej konkretni in sodobni obliki.

Ko Cerkev pomaga človeku in z njim išče rešitve njegovih problemov, si osvaja današnjega človeka ter se tudi po tej poti vrašča v človeštvo in raste v svetu.

Dr. Franc Gnidovec

KOMUNIZEM, VERA IN ŽIVLJENJE V SLOVENIJI

5. Oče, grešil sem . . . če bi še enkrat živel

NOVA SVOBODA

Po letu 1945, ko so prišli na oblast oznanjevalci novega reda in svobode, so nekateri to sprejeli z zadržanostjo. To so bili predvsem taki, ki jim je življenje po naravnih zapovedih in v skladu s človekovim dostojanstvom bilo v napotje. Zato so novo svobodo imeli za dobrodošlo. Sprostili so svoje nagone in strasti, kar je prejšnja družba iz načelnih in razlogov civilizacije odklanjala. Če so se preje premagovali, je bilo to zaradi obzira do okolja. Ker tega okolja ni več, oziroma je zatrto, je nedovoljeno v preteklosti postalo dovoljeno in imelo prosto pot. To so smatrali za pravo svobodo, kar jim je režim radevolje nudil, odzvel pa jim je osebno svobodo in pravice, ki so last vsakemu človeku. Prevrnili so lestvico vrednot.

Vsi, ki jim je prijala taka svo-

boda, vsaj za nekaj časa niso čutili pomanjkanja oziroma kršitev resnične svobode. Sicer jih ni bilo mnogo, a so se povsod pojavili s hrupom. Hoteli so potegniti za seboj tudi druge.

Režim je imel v absolutni posesti in uporabi vsa sredstva družbenih občil in je povsod širil svojo protiversko propagando. Ta je slovela na stalnem ponavljanju in pretiravanju Darwinove razvojne teorije, da se je človek razvil iz opice, iz česar naj bi sledilo, da človek nima duše, da ni Boga in posmrtnega življenja. Zato je vera nepotrebna, je produkt zaostalosti, predvsem še mračnega srednjega veka, za katerega so značilne inkvizicije, preganjanje, mučenje in ubijanje tistih, ki niso hoteli verovati. Kot dodatke vsemu temu so še stalno ponavljali pripovedko o fajmoštru in kuharici.

Približno na teh osnovah je slovela vsa protiverska propaganda, ki je dosegla višek leta 1952, ob prekinitvi diplomatskih odnosov s Svetim sedežem in ko so v pustnih sprevodih javno smešili pokojnega papeža Pija XII. Ta nivo je propaganda držala nekako do leta 1955, potem pa je začela pojemati. Ljudje so se je naveličali. Tudi življenjska realnost jih je učila drugače.

Postopoma se je mnogim, ki so se vdali svobodni uživanju, začela prebujati vest. Življenje, izkušnje so jim pokazale in dokazale, da se sladkost, ki je v nasprotju z naravnim in božjim zakonom spre-

meni v grenkobo, bridkost, prinaša težave, glavobol in nemirno vest. Vedno bolj so spoznavali in dojemali resnico, da je svoboden in srečen samo človek, ki je sposoben se premagati in zmagati nad samim seboj. Resnična svoboda in človekovo dostojanstvo izhajata iz prostovoljne in zavestne podvrženosti zapovedim Stvarnika. Količkor bolj se človek podvrže tem zapovedim, toliko bolj je svoboden, resničen človek.

Začela je pešati tudi vera v nov red, ker njegovi oznanjevalci niso mogli uresničiti svojih obljub. Tudi marksistična mitologija ni mogla ljudem nadomestiti vere, ki jo je večina poznala. V mnogih dušah je nastajala praznота in v to praznoto je začel pronicati žarek vere.

Mnogim, ki so zapustili vero, je začela govoriti vest. Vse zaničanje Boga in življenje brez Njega ali proti Njegovi volji, ga ni moglo izriniti iz srca in vesti. Ostal je na dnu, v kotičku vesti in začel govoriti v dneh stiske in dvomov. To je imelo za logično posledico, da so si izbrali pot, ki vodi k virom resnice. Vsak posameznik se je odločal, zato je šlo počasi. Od leta 1954 do 1960 ni bilo preveč vidnih znakov. Pokazali so se pa bolj močno nekako s pričetkom koncila. Začelo se je obdobje javnega pričevanja vere. Ni bilo več strahu.

Pojav je bil tako močan, da je presenetil oblastnike in njihove somišljenike. Tudi oni so začutili

potrebo po neki obnovi, ker so uvideli, da novemu, ki prihaja, ne bodo več kos. Priznali so, da so se v preteklosti motili, delali napake, da niso nezmotljivi. Začeli so napovedovati in pripravljati reformo, ki naj bi red, ki se podira, ki se je pokazal za neživljenjskega in človeku tujega, ohranili pri življenju.

Duševnost slovenskega človeka v tej dobi opisuje psiholog dr. Anton Trstenjak v knjigi „Če bi še enkrat živel“, ki jo je izdala Mohorjeva družba v Celju leta 1965. Sicer v uvodu pisec pravi, da mu je pobudo za pisanje knjige dal Branislav Nušič s svojim lastnim življenjepisom „Avtobiografija“ in Paul Sartre s svojo dramo „Igre je konec“.

Knjiga je rezultat ankete (poizvedbe), ki jo je avtor izvedel med 5000 osebami. Morda so najbolj zanimiva poglavja tista, ki so omenjena v nadaljevanju.

ŽELIJO SI OTROK

Vprašanje naravnega prirastka prebivalstva, predvsem rojstev, je v Sloveniji zelo važno, saj gre za biološki obstoj naroda. Nekako pred 10 leti so začela rojstva močno padati. Gotovi so začeli dvomiti v življenjsko silo naroda. Toda, ali je strah upravičen, ali res slovenski ljudje ne marajo več otrok? V anketi so na vprašanje, če si želijo, oziroma bi hoteli imeti več otrok, odgovorili takole:

VOLJA DO ŽIVLJENJA

		Da %	Ne %
od 21—30 l.	moški	89.0	11.0
	ženske	68.4	31.6
	skupaj	74.8	25.2
od 31—40 l.	moški	88.0	12.0
	ženske	90.6	9.4
	skupaj	89.5	10.5
od 41—50 l.	moški	98.9	1.1
	ženske	78.3	21.7
	skupaj	86.1	13.9
od 51—60 l.	moški	84.4	15.6
	ženske	83.3	16.7
	skupaj	83.8	16.2
od 61—70 l.	moški	82.9	17.0
	ženske	73.8	26.2
	skupaj	79.0	21.0
od 71—80 l.	moški	78.8	21.2
	ženske	67.9	32.1
	skupaj	73.1	26.9
od 81—90 l.	moški	94.7	5.3
	ženske	87.5	12.5
	skupaj	90.6	9.4
Skupaj	moški	89.0	11.0
	ženske	77.6	22.4
	skupaj	83.8	16.2

Vir: Dr. A. Trstenjak, Če bi še enkrat živel, str. 65.

Odgovori so razveseljivi, saj si skoraj 84% vprašanih želi zopet imeti otroke. Še posebej so razveseljivi odgovori v skupinah od 31. do 40. leta in od 41. do 50. leta, to je tistih, ki jih je povojna doba najbolj prizadela. Če so v preteklosti v tem pogledu grešili, hočejo popraviti.

Približno 71% vprašanih si želi še enkrat živeti. Imajo močno voljo do življenja. Ta želja, pravi dr. A. Trstenjak v omenjeni knjigi (str. 89), utegne izvirati iz treh različnih nagibov:

1. Da bi še doživeli enkrat srečno življenje, ker so bili že srečni, torej bi življenje ponovili.

2. Da bi življenje popravili, ker je bilo nepopolno.

3. Nesreče, ki so spremljale življenje, vzbujajo upanje, na boljše življenje v drugič.

Hočejo ponoviti dobro, popraviti pomanjkljivosti, živeti popolnejše kljub križem in težavam.

Na vprašanje, če bi hoteli še enkrat živeti, so anketiranci odgovorili:

		Da %	Ne %
od 21—30 l.	moški	74.6	25.4
	ženske	70.0	30.0
	skupaj	75.6	24.4
od 31—40 l.	moški	83.8	16.2
	ženske	75.9	24.1
	skupaj	79.2	20.8
od 41—50 l.	moški	75.6	24.4
	ženske	70.0	30.0
	skupaj	72.4	27.0
od 51—60 l.	moški	74.5	25.5
	ženske	67.5	32.5
	skupaj	70.8	29.2

od 61—70 l.	moški	62.5	37.5
	ženske	62.0	38.0
	skupaj	62.0	37.9
od 71—80 l.	moški	54.8	45.2
	ženske	66.0	34.0
	skupaj	60.0	40.0
od 81—90 l.	moški	60.0	40.0
	ženske	85.0	15.0
	skupaj	72.0	28.0
Skupaj	moški	71.3	28.7
	ženske	70.7	29.3
	skupaj	71.0	29.0

Vir: Dr. A. Trstenjak, Op. cit str. 91.

Z ozirom na poklic je najmočnejša želja po ponovnem življenju med kmeti. Iz tega še ne izhaja, da kmetje odklanjajo življenje ali imajo več samomorilnih misli, ampak iz dejstva, da so v povojni dobi kmetje zelo veliko trpeli in še tega trpljenja niso preboleli.

PREUSMERJAJO ŽIVLJENJE

Človek se v življenju vedno popravlja, hoče ga preusmeriti. Je nezadovoljen s samim seboj, išče, upa in pričakuje. Izkušnje preteklosti so šola in zakladnica, iz katere črpa smernice za bodočnost. Zunanji vplivi in okolje, ki ga obdajajo, so največkrat postranskega pomena in samo v pomoč lastnim izkušnjam.

Človek se prej ali slej kesa svo-

jih napak in zlobe. Premišljuje, zakaj je dobro ali napak ravnal. Se popravlja, hoče biti boljši, a vedno ne uspe, posebej, če zaupa izključno v samega sebe.

Na vprašanje, v čem bi enako ali drugače ravnali, so dr. Trstenjakovi anketiranci odgovorili takole:

	M.	Ž.	Sk.
	%	%	%
Študij	19.8	11.8	15.8
Poklic	11.9	11.7	11.8
Versko življenje	6.5	11.8	9.2
Razno	37.2	25.7	31.4
Enako	5.4	7.8	6.6
Ne vem	19.2	31.2	25.2
Skupaj	100.0	100.0	100.0

Vir: Dr. A. Trstenjak, Op. cit. str. 127.

Kar 93.4% bi jih drugače ravnalo, enako pa samo 6.6%. Sicer jih 25% pravi, da ne vedo, v čem bi drugače ravnali, ravnali bi pa le drugače, hočejo biti boljši, živi veti popolnejše življenje.

Na kaj bi najbolj pazili, če bi bila dana možnost še enkrat živeti, so odgovori naslednji:

	M.	Ž.	Sk.
	%	%	%
Versko življenje	7.7	9.9	9.0
Čistost (zdržnost)			
pred zakonom	11.2	13.0	12.2
Izbira partnerja	11.5	13.8	12.8
Vzgoja otrok	5.9	11.7	9.2
Zdravje	28.3	20.6	23.9
Harmonija			
v zakonu	14.4	13.1	13.7

Razno	11.6	8.9	10.0
Ne vem	9.4	9.0	9.2
	100.0	100.0	100.0

Vir: Dr. A. Trstenjak, Op. cit. str. 134.

Ljudje vrednotijo resnične dobrine življenja. Poudarek dajo vrednotam socialnega značaja, in je zdravje, ki je predvsem individualnega značaja z ozirom na celoto v manjšini. Vendar je tudi zdravje izredno važna dobrina in dostikrat bistven predpogoj, da more človek razvijati svoje zmožnosti in živeti krepostno življenje.

*

Je to nekaj bežno podanih misli in podatkov o tem, kaj se dogaja v duševnosti slovenskega človeka v domovini. Postopoma se tisti, ki so se nekdanj oddaljili od Resnice, zopet vračajo k Njej, se kesajo, začenjajo novo življenje. Poleg božje milosti imajo zasluge za to tisti, ki so doma v najhujših časih vztrajali v dobrem. Njihov zgled je kot luč pokazal pot onim, ki so omagalj ali omagovali. Njim smo dolžni zahvalo pred Bogom in ljudmi za obnovo verskega življenja v domovini.

Avgust Horvat

Iz dnevnic Janeza XXIII.

In vendar sem danes pri posebnem izpraševanju vesti in zvečer pri splošnem izpraševanju z roko otipal, da sem že padel v toliko majhnih pregreškov in izpolnil toliko reči tako nepopolno, da se moram zamisliti. Kaj je vse to? Tak sem. Potem pa po drugi poti najdem, kako bi se ponašal, kakor da sem vzor človeka, ki izvršuje svoje naloge!

Koliko raztresenosti pri opravljanju duhovnih dnevnic s pravkar posvečenimi tovariši in pri malem opravilu naše Gospe!

Ali so morda besedica tovarišu zunaj sobice, druga besedica ob času molka in dolgo razpravljanje o osebnih dejanjih, čeprav indiferentnih, deji kreposti? Ali tako začnjam držati obljube?

Sploh v svojih zadevah potrebujem tiste svete živahnosti, ki jih bo naredila odločne in prijetne. Neprijetnost, dobro notranje razpoloženje je potrebno tudi pri verskih vajah, tako, da ne prinašam Bogu

svojih molitev in čustev tako rekoč med spanjem, ker lahko zaidemo v nevarnost, da bi se naveličal popuščati.

Torej pogum; in ponižajmo se! Naši pregreški so razlog več, ki nas spodbuja, naj se združimo vedno bolj z Bogom, ki edini more ozdraviti naše slabosti.

Danes sem slabo delal. Kaj sem mogel pričakovati od sebe? Jutri (mora biti) več pazljivosti in več

zaupanja: „Domine, tu vides indignitatem meam, succurre mihi, tu es spes mea! — Gospod, ti vidiš mojo nevrednost, pomagaj mi, ti si moje upanje!“

22. decembra (1902)

Gospod Jezus, v prahu se ponižam pred teboj. Vidiš, kako ubog sem: daješ mi (milost), da z roko otipljem vsak dan, vsak trenutek, ko mislim nase. Kesam se; saj sem

tam, kjer sem bil, z raztresenostjo, s pomanjkanjem odločnosti, lahkomiselnostjo v svojih zadevah, s tolikimi nepopolnostmi, zlasti v govorjenju. In vendar mi ne manjka trdne in odločne volje; pa se razburjam in se vznemirjam, ko opažam tako malo praktičnih sadov zadnjih duhovnih vaj.

Moj Gospod Jezus, naj tvoje milosti ne bodo zaman. Nimam več poguma, da bi se prikazal pred teboj. Samo dva dneva me še ločita od tvojih rojstnih praznikov in ti že pričakuješ mojih darov. Gospod, samo kesanje imam in nevšečnost, da ne morem zadovoljiti tebe, glede katerega čutim, da ti hočem zelo dobro in ti imam namen darovati trdno voljo, da ti tako v dejanju pokažem svojo ljubezen. Pomagaj mi, da bom v teh dveh dneh popravil preteklost; razpoloži mojo dušo za svoj prihod, tako da bo na božični praznik moje veselje bolj radostno, ko bom vedel, da si zadovoljen z menoj, da me pristrčno ljubiš in me vžigaš s svojo sveto ljubeznijo.

Marija, sveti Jožef, naj bo en pogled in ena prošnja tudi zame. Jesu, Maria et Joseph, pro vobis vivam, pro vobis patiar, pro vobis moriar — Jezus, Marija in Jožef, za vas živim, za vas naj trpim, za vas naj umrjem! Kako sladko mi je ponačljati te besede!

23. decembra (1902)

Danes je bilo z mojimi zadevami manj slabo kot včeraj; jutri mora biti bolje kot danes in tako v pri-

hodnje z božjo milostjo. Močno poudarjam načelo, ki ga nikoli zadosti ne premišljujemo: narediti moram vsako stvar, opraviti vsako molitev, izvršiti vsako pravilo tako, kot da ne bi imel nobenega drugega dela, kakor da bi me Gospod poslal na svet samo zato, da bi tisto dejanje opravil dobro; in moje posvečenje naj bo navezano na dobro izvršitev tistega dejanja, ne da bi mislil na prihodnje ali na preteklo.

To je velika misel, ki ima, če jo praktično natanko uporabimo, moč, da izginejo raztresenosti, kakor blagoslovljena voda prežene hudobnega duha; to je začetek notranje zbranosti: age quod agis — delaj, kar delaš, in vztrajnosti v božji priučujočnosti. Da pa obrodi svoj sad, je potrebno, da jo praktično vršimo prav od prvih jutranjih dejanj dalje.

Jutrišnji dan mora biti dan velike zbranosti in velike gorečnosti. Jezus je blizu, že je na tem, da pretrga sveto zagrinjalo materinega naročja; že slišimo njegov ljubezniv glas: „Glej, pridem,“ (Raz 16, 15)! Moram se s posebno skrbnostjo pripraviti na ta njegov prihod, ker od tega pričakujem neizmeren dobitek. Jaz mu moram sporočiti velike reči, on pa ma neštevilne in velike dobrote, da mi jih razdeli. Moja misel in moje srce morata jutri ves dan počivati pred tabernakljem, ki je te dni spremenjen v betlehemski hlevček. Veni, veni, bone Jesu, et noli tardare: anima mea nunc requiescet in spe — Pridi, pridi, dobri Jezus in nikar se ne mudi; moja duša bi sedaj počivala v upanju.

svetle zvezde žaré v mrzlem ozračju; vznemirjajoči in neubrani glasovi prihajajo iz mesta na moja ušesa; to so posvetni veseljaki, ki se s pijančevanjem spominjajo uboštva Zveličarjevega; tovariši okoli mene spe v svojih sobicah, jaz pa še čujem in mislim na betlehemsko skrivnost.

Pridi, pridi, Jezus, pričakujem te!

Marija in Jožef čutita, da se biža ura; meščani so ju zavrnil, pa gresta ven na polje in iščeta zatočišča. Jaz sem ubog pastir; imam le ubog hlevček, majhne jasli in malo slamic; vse vama podarim; sprejmita tu ubogo kočico. Pohiti, Jezus, glej tu moje srce; moja duša je uboga in brez kreposti, slama tlikerih mojih nepopolnosti te bo zbadala in boš zato jokal. Toda, kaj hočeš? Ta malenkost je pač vse, kar imam. Tvoje uboštvo me gane, me razneži, mi izvablja solze iz oči; in vendar ti ne morem kaj boljšega darovati. Jezus, olepšaj mojo dušo s svojo navzočnostjo, okraši jo s svojimi milostmi, ogrej to slamo in jo spremeni v prijetno ležišče za svoje presveto telo!

Jezus, pričakujem te; oh hudobneži te zavračajo; zunaj veje ledeni veter; puste te, da zmrzuješ; pridi v moje srce; sicer sem ubošček, pa te bom ogrel, kolikor bom le mogel; vsaj hočem, da bi ti bilo vseč moje hrepenenje, da bi te lepo sprejel, da bi ti želel vse dobro ter se žrtvoval zate. Ti pa bodi bogat in glej na
24. decembra (1902)

Že je nastopila noč; jasne in

moje potrebe; ti si plamen ljubezni, pa mi boš očistil srce vsega, kar ni tvoje presveto Srce; ti si neustvarjena svetost, pa me boš napolnil z rodovitnimi milostmi, da bom res duhovno napredoval. Pridi, Jezus, toliko ti moram povedati..., toliko težav ti zaupati; toliko želja je, toliko obljub, toliko upanja.

Hočem te počastiti, poljubiti na čelo, o mali Jezušček, in se ti ponovno za vedno darovati. Pridi, o Jezus, nikar se več ne mudi, sprejmi moje vabilo, pridi!

Toda, joj, zelo pozno je že, spavec me zmaguje, pero mi pada iz rok. Dovolj mi, o Jezus, nekoliko zaspati, medtem ko bosta tvoja Mati in sv. Jožef pripravljala stanovanje.

Kar tu bom počival v nočnem hladu. Kakor hitro boš prišel, bo svetloba tvoje luči obsijala moje oči, tvoji angeli me bodo zbudili z ubranimi glasovi slave in miru in jaz bom tekkel v prazničnem razpoloženju, da te sprejemem in ti poklonim svoje revne darove, svojo hjšo, vse, kar zmorem v svojem uboštvu; da te počastim in da ti pokažem svojo toplo ljubezen skupaj s pastirji, ki bodo pritekli z menoj, in z nebeškimi duhovi, ki bodo prepevali slavo speve tvojemu Srcu. Pridi, pričakujem te!

Poslovenil dr. F. Žakelj

(Bo še)

DNEVNIK ANE MARIJE

PONEDELJEK, 19. MARCA. Hvala Gospod, hvala.

Nikoli se ne izgublja čas, kadar pozabimo nase, da iskreno pomagamo drugim. Zame je to najvažnejše: popolnoma se darovati drugim, predvsem, ker človeštvo in ves svet potrebujejo ljubezni; drugič, ker Gospod prebiva le tam, kjer je resnična ljubezen; končno, ker je to zame edin način, da se naučim ljubiti.

V razredu med sošolkami je še mnogo dela. Prijateljstvo, za katerega smo se toliko trudile, se rahlja. Dekleta se odtujujejo. Znova se bomo morale truditi, vedno delati in se ne naveličati.

Tudi v Mladinskem domu je še mnogo dela. Privabiti moramo čim več mladih. Dati jim primerno zaposlitev, razvedrilo, organizirati športne turnirje, festivale. Včasih se mi zdi, da je moje delo brezpomembno, malenkostno, včasih, da ne bom kos zastavljeni nalogi. Vendar hočem zaupati. Kristus mi bo pomagal. On je postal vodnik mojega življenja. Gospod, pomagaj mi, da ne bom nikoli pridržala ničesar zase, da bom vedno razdeljevala veselje in mir.

Prejela sem Tonetovo pismo. Piše mi:

Draga Ana Marija!

Danes sem dobil vojaški poziv. V četrtek moram oditi. Prej bom šel še obiskat strica in staro mamo.

Najprej se ti moram zahvaliti za sobotni večer. Bil sem tako zaskrbljen zaradi odhoda k vojakom; nemiren. Film je nemir v meni še povečal. Hotel sem se igrati z ljubeznijo. Ko sva se vračala, si me ti pogledala in se mi nasmehnila s tistim čudovitim nasmehom, katerega skrivnost le ti poznaš, sem bil v trenutku pomirjen. Prav, kakor bi veter razgnal temne oblake.

Za ta in še za mnogo drugih lepih trenutkov, se ti zahvaljujem. Veš, Marija, da si mi večkrat pomagala, da sem ostal čist. Če sem hotel narediti kako neumnost, sem te pogledal, ali sem mislil nate. Nikoli bi si ne mogel odpustiti, če bi umazal najino lepo prijateljstvo.

Sedaj te prosim dve stvari: Prvič, da bi mi k vojakom pisala. Ne prepogosto. Ti imaš mnogo učenja. Letos moraš končati učiteljišče. In nočem ti jemati tvojega časa. Potem še delo v Mladinski Katoliški

Organizaciji. Vendar bi želel, da bi mi včasih pisala. Tako bi se bolj spoznala in medsebejno duhovno obogatila, kakor dobra prijateljca.

Drugo: Rad bi te obiskal, ko bom prišel na dopust, predno odidem v Alžir. Takrat boš ti stara devetnajst let in jaz enaindvajset. Še bova mlada, vendar ne več otroka, in lahko bova resno govorila o najini bodočnosti.

Pomisli na vse to. V sredo zvečer se bom prišel posloviti. Rad bi bil dve minuti s tabo, da mi boš odgovorila.

Pred letom sem bral knjigo Paula Claudela „Svileni čevlji“. Ni mi posebno ugajala, vendar sem si zapisal tele besede osebe, ki jo pesnik imenuje „gospa Glasba“. Ta je govorila Gospodu: „Moj Bog, zahvalim se ti, da si mi dal dar, da vsi, ki me pogledajo, želijo peti; kakor da bi jim čisto tiho dala ton.“ Ne vem, če si za ta dar kdaj prosila Gospoda, ali če ga je kdo drugi prosil zate; vendar ti lahko rečem, da ti ga je Gospod podelil. Ostani čista, moja dobra Ana Marija, in še mnogi bodo peli ob tebi.

Še enkrat hvala, moja „gospa Glasba“, in moje iskreno prijateljstvo.

Tone.

SREDA 21. MARCA. Tone je prišel kakor nevihta. Govoril je o vsem, povedal malo. Kmalu se je poslovil.

„Mama, spremila bom Toneta do vrat. Samo dve minuti in se vrnem.“ Mamica se je nasmehnila. Res sem bila le dve minuti. Obljubila sem mu, da mu bom pisala.

„In ko bom na dopustu?“ me je vprašal.

„Me prideš obiskat, kajne?“ sem se mu nasmehnila.

Približal se mi je in me smehljalje gledal. „Ana Marija, danes ni kakor v soboto zvečer, kajne?“

„Jasno da ne.“

„Hočeš?“

„Da!“

Sklonil se je in me poljubil, ampak ta poljub mu nisem jaz iztrgala, tudi on mi ga ni ukradel. Podarila sva si ga. Takrat mi je rekel: „Ne daj, da bi te mamica čakala.“

(Priredila M. M.)

KONEC

UVODNIK	257	Msgr. Kunstelj — med Slovenci v Argentini
KONCIL	308	Cerkev se zanima za sedanje ljudi
MORALNI POGLEDI	272	Vprašujete — odgovarjamo
BOGOSLUŽJE	267	Molitveni namen
IZSELJ. PROBLEMI	275	Resnica — vrednota in pospeševanje drugih vrednot
CERKEV V SVETU	258	Martin King
	262	Nova doba rimske kurije
	282	Cerkev ubogih in ubožna Cerkev
	268, 294	Postno pastirsko pismo slov. škofov (9)
KOMUNIZEM, VERA IN ŽIVLJENJE V SLOVENIJI	310	Oče, grešil sem... če bi še enkrat živel
VZORI IN DOGODKI	314	Iz dnevnika Janeza XXIII.
V DRUŽINI	278	Očetovi zapiski
	279	Pavlinka ima danes mehak nossek
FANTJE IN DEKLETA	286	Gradimo Slovenijo v svetu (V)
	288	Mladinska pošta
	318	Dnevnik Ane Marije
SPOMINI	296	Poročevalec iz Kristusovih časov
ROMAN	300	Zlató večnega Juda
NOVICE	292	Med nami v Argentini
	290	Iz Slovenije
	273, 285	291 Svetovne

NAROČNINA: Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah 2.100.— pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800.— lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pis., Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Antonio Orehar); urejuje uredniški odbor. — Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires. Reg. de la Prop. Intel. No. 843.966.

MARIJA POMAGAJ, TI SI MATI IN KRALJICA SLOVENSKEGA NARODA, MI PA HOČEMO BITI VEDNO IN POVSOD TVOJI DOBRI OTROCI IN ZVESTI SLUŽABNIKI. POMAGAJ NAM V VSEH KRIŽIH IN TEŽAVAH, OBNOVI V BOGU VES SVOJ SLOVENSKI NAROD, DAJ NAM VELIKO MILOST, DA BOMO KMALU MOGLI ČASTITI NA NAŠIH SLOVENSKIH OLTARJIH ČIM VEČ BLAŽENIH IN SVETNIKOV SVOJEGA SLOVENSKEGA RODU. NEKOČ PA VSE SVOJE SLOVENSKE OTROKE IN SLUŽABNIKE ZBERI PRI SEBI V NEBESIH. AMEN.

(Dr. F. Žakelj, Zdrava Marija, milosti polna, str. 786)

